

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА

Канцеларија за Косово и Метохију
261 Број: 06-00-12/2019-02
23. мај 2019. године
Булевар Михајла Пупина бр. 2
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 23.05.2019

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	02-1719		/19

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

На основу чл. 123. и 124. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“, број 98/06), члана 36. став 2. Закона о Влади („Сл. гласник РС“ бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-УС, 72/12, 74/12-исправка УС, 7/14-УС, 44/14 и 30/18-др. закон) и члана 228. Пословника Народне скупштине („Сл. гласник РС“, број 20/12-Пречишћени текст), подносим **Извештај о Косову и Метохији**, који вам у прилогу достављам.

Прилог:

Најзначајнији резултати Канцеларије за Косово и Метохију (у периоду од маја 2014. године до маја 2019. године)

АЛМАДАНАРДЫК
АНДЫШПУЛДО АНДОЧАН

2103.60.88

АЛМАДАНАРДЫК
АНДЫШПУЛДО АНДОЧАН

ИЗВЕШТАЈ КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА КОСОВО И МЕТОХИЈУ
**за потребе одржавања Двадесет друге посебне седнице Народне скупштине
Републике Србије**

**1. Извештај о Дијалогу Београда и Приштине, који се води уз посредовање
Европске уније, за период од 2013. године до маја 2019. године**

Преузимајући одговорност за вођење Републике Србије 2012. године, нова Влада Републике Србије се по питању Косова и Метохије одмах суочила са веома сложеним стратешким окружењем. На спољном плану, Република Србија је са једне стране била изложена снажним притисцима подржавалаца тзв. независности „Косова“ за селективном применом Резолуције 1244, у делу који није у најбољем интересу српске стране. То конкретно значи да је међународни фактор присутан у Покрајини од Републике Србије захтевао да на северу КМ омогући формирање локалних органа власти, које би деловале у оквирима привременог покрајинског система, као и да неодложно утиче на омогућавање „слободе кретања“. Та слобода је, према виђењу поменутог међународног фактора, у то време била ограничена барикадама које су Срби 2011. године поставили како би на прелазима Јарињу и Брњаку спречили примену споразума о ИБМ, који је 2011. године договорен између представника тадашње српске владе и Привремених институција самоуправе у Приштини.

Са друге стране, Република Србија се суочила са притиском ка слабљењу функције УНМИК у Покрајини, који је био индукован пристанком претходне Владе Републике Србије да се преговарачки процес са ПИС у Приштини измести из оквира Светске организације и стави под покровитељство и посредовање Европске уније. У том оквиру, може се утврдити да је Република Србија половином 2012. године већ била у изузетно неповољном положају услед распоређивања мисије ЕУЛЕКС у Покрајини, али и услед резултата тзв. Техничког дијалога, који је са ПИС у Приштини вођен од 2011. године. Ти резултати укључивали су споразуме о царинском печату, матичним књигама, дипломама, катастру, слободи кретања, ИБМ и другим споразумима, којима је суштински ојачан капацитет власти ПИС у Приштини и којима је простор њихове јурисдикције фактички оперативно „омеђен“ од територије централне Србије.

Поменути притисци међународног фактора на терену су операционализовани посредством оружаних акција КФОР, који је већ крајем маја и почетком јуна 2012. године, приликом уклањања српских барикада на северу КМ користио бојеву муницију, уз већи број теже повређених Срба. Положај српске стране је додатно погоршан пошто је КФОР крајем августа блокирао и последњи алтернативни путни правац између Косова и Метохије и централне Србије (Нови Пазар - Звечан) у месту Рајетићи, чиме је пресекао физичку, логистичку и симболичку везу српских институција и Срба са две стране покрајинске административне линије. Таквим развојем догађаја позиција Републике Србије на северу Косова и Метохије постала готово неодржива, јер је истовремено онемогућена ефективна контрола над севером Покрајине и створени услови за насиљно укидање свих српских институција и наметање постојећег тзв. косовског система власти на читавом простору

Покрајине. У том и таквом систему, Срби би у кратком року вероватно били лишени могућности за опстанак и без својих институција убрзо би били принуђени на одлазак са Косова и Метохије.

Други елемент стратешког положаја Републике Србије спрам питања Косова и Метохије односи се на директно повезивање питања Косова и Метохије и европских интеграција земље. Тада је најдиректније да се огледа у чињеници да се притисци међународног фактора, који су усмерени ка селективној примени Резолуције 1244, у делу који у основи не допушта деловање српских државних органа на територији Покрајине, од промене власти у Републици Србији 2012. године све директније преламали на процес европских интеграција Србије. У том смислу, напредак Републике Србије ка ЕУ је практично био заустављен и пред српску страну стављен јасан захтев да изврши пуну нормализацију односа са Привременим институцијама самоуправе на Косову и Метохији. При томе је јасно предочено да ће напредак у том процесу бити врхунско мерило напретка Републике Србије на њеном европском путу.

Трећи елемент сложености стратешког положаја Републике Србије био је садржан у катастрофалном стању српске економије до 2012. године. Услед тога, земљом су непосредно по промени власти 2012. године владали масовна незапосленост и социјалне тензије, цела привреда била је на рубу колапса, а држава се суочила са кризом јавног дуга услед које јој је запретио чак и банкрот.

У описаним условима, сва релевантна истраживања јавног мњења су показивала да грађани Републике Србије у убедљиво већини сматрају да земља треба да настави и убрза европске интеграције, да изађе из привредне кризе, али и да истовремено очува мир, територијалну целовитост и државне и националне интересе на Косову и Метохији.

Имајући у виду све наведене параметре, Република Србија је упоредо са почетком економске консолидације закључила да је потребно да тзв. Технички дијалог са Привременим институцијама самоуправе у Приштини, који су још 2011. године започеле претходне власти, издигне на политички ниво. Резон ове одлуке био је садржан у очигледној чињеници да правни систем у јужној српској Покрајини ни на који посебан начин не штити права и интересе српског народа, као и да не почива на владавини права, већ на пресудном утицају политике и високом степену корупције. То је Републику Србију упутило на закључак да је за решавање проблема Срба и побољшање њиховог живота у Покрајини, упоредо уз остваривање њених стратешких циљева, заправо суштински важан политички приступ у преговорима са ПИС у Приштини и међународним фактором.

На овим основама, Влада Републике Србије је почетком 2013. године затражила и од Народне Скупштине добила одобрење за отпочињање политичког дијалога са ПИС у Приштини. Одобрење за вођење политичког Дијалога усвојено је документом под називом *Резолуција о основним принципима за политичке разговоре са привременим институцијама самоуправе на Косову и Метохији*, који је у јануару 2013. године јасно одредио „црвене линије“ Републике Србије и који је целим током Дијалога представљао правни основ и оквир деловања извршне власти у наведеном процесу.

Република Србија је на наведеним премисама убрзо потом приступила политичким преговорима са ПИС у Приштини. Већ након десет рунди преговора, 19. априла 2013. године, уз посредовање Европске уније дошло је до кључног пробоја када је закључен Први споразум о принципима који регулишу нормализацију односа Београда и Приштине („Први споразум“). У првих шест тачака овог споразума, од укупно њих 15, Србима на простору Косова и Метохије је обезбеђено право на формирање Заједнице српских општина, као посебног механизма за заштиту њихових колективних политичких права у покрајинском систему.

Тај механизам је чланом 9. Првог споразума додатно ојачан обавезом Приштине да на простору четири већински српске општине на северу Ким организује посебан регионални директорат у оквиру Косовске полиције, на чијем челу мора да буде косовско-метохијски Србин и чија структура мора да буде у складу са етничком структуром тог региона, где Срби чине више од 95% становништва. Како би се безбедност српског народа додатно ојачала, при закључивању Првог споразума, Србија је од НАТО успела да добије и усмене гаранције да парамилитарне приштинске формације неће имати право уласка на север Ким, уколико за то немају одобрење и КФОР и српских представника. На овај начин Срби су Првим споразумом фактички добили аутономију у сferи полицијских послова у Покрајини, а српски полицајци су постали легитимни безбедносни субјект, признат од међународног фактора. У сваком другом сценарију, српска полиција на северу Ким била би од КФОР третирана као претња, због чега не би могла да обавља послове заштите становништва. Штавише, српска полиција би, без међународне легитимизације, под оружаним притиском КФОР пре или касније била укинута и замењена полицијским институцијама које би дефинисале и којима би самовољно управљале ПИС у Приштини.

Осим тога, Први споразум је Србима на Ким омогућио посебну заштиту у оквиру покрајинског правосудног система. То је обезбеђено чланом 10. овог споразума, према којем је прописано да ће Апелациони суд у Приштини формирати посебно веће које ће бити већински састављено од српских судија и које ће поступати у вези са свим општинама са већинским српским становништвом. Истим чланом прописано је да ће Одељење Апелационог суда имати стално седиште у северном делу Косовске Митровице и да ће већину сваког већа тог Одељења чинити српске судије.

Најпосле, нужно је напоменути да су Срби на Ким Првим споразумом добили могућност да на северу Покрајине организују своје локалне органе власти, који ће бити међународно признати и који ће у оквиру покрајинског система на одговарајући начин штитити њихова права. Потоње критике да је Република Србија Првим споразумом, као почетном тачком политичког Дијалога, пристала на укидање сопствених институција локалне самоуправе на северу Ким су апсолутно произвољне. Аргументи против такве тезе садржани су у чињеници да у Првом споразуму, као и у било којем другом споразуму из Дијалога, нема ни једне речи о институцијама локалне самоуправе Републике Србије, које при том и даље постоје и врше своје социјалне функције на наведеној територији. Штавише, Срби су уз наведене институције добили право на формирање ЗСО, као додатног механизма институционалне заштите њихових права у Покрајини, а чији легитимитет је признао и читав међународни фактор.

Због свега наведеног, сматрамо да се основано може оценити да је Први споразум представљао прекретницу у искреној борби Републике Србије да мирним путем, чувајући мир и стабилност као највише вредности, ојача и заштити своје и интересе свога народа у Покрајини. До овог споразума једина тема преговарачког процеса била је како да се Република Србија потисне са КИМ, а након њега трага за начинима који би омогућили да се са Републиком Србијом изнађу решења за постојеће проблеме. У том смислу, може се рећи да је Република Србија, кроз маневар пристајања на формалне надлежности ПИС у Приштини без фактичког губитка било које од својих функција, успела да на самом почетку политичког Дијалога обезбеди да се логика преговарачког процеса надаље преусмери на испуњавање договора у вези са заштитом Срба у покрајинском систему.

Међутим, почетни импулс политичког Дијалога није предуго трајао, па је због кризе око формирања Владе ПИС у Приштини, која је трајала скоро годину дана, од 2014. године започела готово једногодишња стагнација. Нови замајац у преговорима покренут је чим су се створили услови да Приштина у фебруару 2015. године пошаље на преговоре своју делегацију на високом политичком нивоу. Од тог раздобља, политички Дијалог је поново ушао у интензивнију фазу у којој је у августу 2015. године постигнут сет кључних и по српску страну повољних споразума. Њима је детаљно прецизiran опсег овлашћења и структура ЗСО, али су договорена и решења за спорна питања из области енергетике и телекомуникација, као и слободе кретања у зони главног моста на Ибру у Косовској Митровици.

Након овог пробоја чинило се да ће Дијалог имати релаксиран и одржив наставак, јер је, уз повремене застоје, преговарачки процес текао релативно задовољавајућим интензитетом до краја 2015. и готово током целе 2016. године. У овом периоду, дијалог на високом политичком нивоу је у основи вршио ефикасну функцију у оквиру преговарачког процеса, јер су на њему доношene одлуке којима су разматрана питања имплементације већ постигнутих споразума и коригована и/или усвајана нова решења о којима се претходно разговарало на техничком и експертском нивоу.

Међутим, у последњем месецу 2016. године долази до преокрета у току али и природи Дијалога, јер ПИС у Приштини настоје да читав преговарачки процес редукују на питање отварања главног моста на Ибру у Косовској Митровици. Приштина у том периоду снажно политизује ово питање, уз отворену претњу насиљем и тврдњу да су сви споразуми из Дијалога за њу непуноважни, јер се односе на њена „унутрашња“ питања. Такав став кулминирао је почетком марта, када је Скупштина ПИС у Приштини усвојила Резолуцију о прекиду Дијалога, којом је, уз неубедљив изговор, само озваничена чињеница да су покрајинске привремене институције од половине децембра 2016. године фактички одбијале да учествују у Дијалогу. Прекид Дијалога отворено је озваничен 9. марта 2017. године, када је Скупштина ПИС у Приштини донела и резолуцију о прекиду преговора.

У овом периоду поступно се уочава озбиљније погоршање безбедносне ситуације у Покрајини услед провокативног деловања ПИС у Приштини. Од тог раздобља састанци на високом политичком нивоу бивају знатно ограничени чињеницом да они почињу да буду примарно усмерени на деескалацију безбедносних криза и смиравање тензија генерисаних од стране Приштине, као и на деблокаду Дијалога. У овом периоду посебан ризик по мир и безбедност представљала је одлука Приштине да, кршећи Споразум о полицији, први пут

незаконито распореди своје параполицијске јединице на северу КиМ, и то без знања и одобрења Србина који се налази на челу директората КП Север, који је искључиво надлежан за територију четири српске општине на северу Покрајине.

Република Србија је брзо прозрела тежњу ПИС у Приштини да бојкотом Дијалога наведе Београд да учини исто, чиме би се сасвим сигурно створили услови да међународни фактор одлучи да се ситуација у Покрајини може решити само једнострano, без учешћа српске стране. Због тога је Београд код ЕУ посредника у првој половини 2017. године непрестано инсистирано да обезбеде наставак Дијалога и јасно стављао до знања да се српска страна све време налази за преговарачким столом, чекајући да ПИС у Приштини испуне оно на шта су се обавезале. Пошто ЕУ није имала већег успеха у настојању да ПИС у Приштини врати за преговарачки сто, фокус посредничке стране се у другој половини 2017. године поступно померио ка новом приступу оличеном у захтевима за отварање „нове фазе у Дијалогу“, која би евентуално резултирала тзв. правно-обавезујућим споразумом о нормализацији односа Београда и Приштине. У том смислу, Београд је поново изиграо маневар чији је циљ био његово иступање из преговарачког процеса, због чега је крајем августа 2017. године у Бриселу ипак организован састанак две стране на високом политичком нивоу. На том састанку дошло је до извесног помака, пошто је том приликом постигнут договор по питању имплементације споразума о правосуђу, али и начелна сагласност да Дијалог треба да буде настављен.

Након дуготрајног убеђивања Приштине од стране ЕУ посредника да се врати за преговарачки сто, наставак Дијалога био је заказан за 16. јануар 2018. године у Бриселу. Међутим, та рунда преговора је отказана због бруталног убиства Оливера Ивановића, једног од водећих српских политичара са Косова и Метохије, које се одиграло тога дана. Дијалог је потом коначно настављен тек 26. фебруара 2018. године, када су две стране у Бриселу размотриле пресек стања у имплементацији готово свих до тада постигнутих споразума.

У наредних девет месеци дошло је до поновног „оживљавања“ преговарачког процеса, па је до новембра 2018. године реализовано укупно 10 састанака, од којих је чак три било на високом политичком нивоу. Осим разматрања општих питања у контексту евентуалних разговора о тзв. свеобухватном правно-обавезујућем споразуму, овај период је у највећој мери био оптерећен неуспешним покушајима Приштине да уценама и притисцима, супротно постигнутим споразумима, једнострano реши спорна питања из области енергетике. Неповољан развој догађаја током овог периода у Дијалогу односи се на чињеницу да је Приштина у више наврата незаконито употребила силу или претњу силом према Србима на КиМ. При томе су њене специјалне полицијске јединице са дугим цевима, кршећи Споразум о полицији, периодично вршиле препаде на северу КиМ. У том смислу, Приштина је најдрастичнији акт против Дијалога предузела 26. марта 2018. године, када су њене параполицијске јединице примениле бруталну прекомерну силу против политичких представника Срба на КиМ, који су том приликом најавној трибини у Косовској Митровици разматрали могућности за мирно решавање косовско-метохијског питања. Том приликом приштински специјалци су извршили отмицу и мучење главног српског преговарача господина Марка Ђурића, што је случај незабележен у модерној историји преговарања.

Пошто је постајало очигледно да се протоком времена и конструктивним ставом позиција Београда непрестано појачава, Приштина је у овом периоду појачавала агресивну реторику према Републици Србији и српском фактору на Ким и бурно реаговала на мировне дискусије и иницијативе, које су о проблему Ким покретане и вођене у међународној јавности. ПИС у Приштини су ова разматрања могућег компромиса по питању Ким искористиле као изговор за претње насиљем и употребу насиља. На том путу ескалације и конфронтација, Приштина је увођењем незаконитих царинских такси на робу из БиХ и централне Србије 21. новембра 2018. године најпосле успела у свом настојању да дође до новог потпу ног прекида Дијалога, који, нажалост, траје до данас.

Из читавог пресека политичког Дијалога могуће је извући неколико главних закључака у вези политике Републике Србије. Први је свакако да је Република Србија одабиром мировног принципа за активно и посвећено ангажовање у преговорима направила својеврсно стратешко изненађење. Тада закључак потврђује чињеница да су ПИС у Приштини од 2013. године покушавале да избегну испуњење својих обавеза из Дијалога, да напусте овај процес и/или да приморају Републику Србију да учини то исто. Овај податак јасно сведочи да преговарачки процес и примена договора у основи нису у интересу Приштине и да управо зато она тренутно настоји да их у потпуности уруши.

Насупрот томе, политички Дијалог је у сваком смислу радио за интересе српске стране, која је у периоду преговора успела да очува мир на простору Покрајине и шире. Како год били сложени непродуктивни поједини периоди у Дијалогу, чињеница је да током трајања интензивнијих разговора није било озбиљнијих безбедносних криза. Корелација између одсуства преговора и усложњавања безбедносних прилика директно упућује на закључак да је одвијање Дијалога било корисно за све стране и да се једино тим путем могу осигурати трајни мир и стабилност, као врхунске вредности.

Трећи закључак односи се на чињеницу да је ангажовање Републике Србије у политичком Дијалогу очигледно успело да делимично амортизује бескомпромисан став подржавалаца тзв. независности „Косова“. Имајући у виду да они све чешће званично захтевају да се преговорима изнађе свеобухватно трајно решење за питање Ким, јасно је да ти партнери Републике Србије више не сматрају да је тзв. косовска независност напросто „завршена ствар“. Подсећања ради, ти партнери су пре издизања Дијалога на политички ниво тврдили да је питање Ким решено једностраним проглашењем независности Покрајине и да Србија мора да се са тиме сагласи, па чак и да помогне остваривање ефективне власти Приштине над целом Покрајином.

Четврти битан закључак је да је Република Србија у основи успела да у потпуности да заштити своје интересе у Покрајини и у контексту европских интеграција, без давања суштинских уступака. Упркос критикама везаним за наводну „предају“ српских институција на северу Ким, на том простору Србија тренутно доминирају свим политичким, полицијским и правосудним институцијама и та њихова доминација је призната и од Приштине и међународног фактора. За Републику Србију то значи да је са привременим покрајинским институцијама успела да нађе начин за укључивање Срба у институционални оквир који је тренутно присутан у Покрајини, до утврђивања њеног коначног статуса у складу са Резолуцијом 1244 СБ УН.

Најпосле, истински повратак Републике Србије у процес одлучивања о Ким и на Ким, који је почeo 2013. године, а који је спроведен ангажовањем у политичком Дијалогу, донео је опипљиве и значајне користи српском народу у Покрајини. Кроз укупно 188 састанакa, од којих је 24 било на високом политичком нивоу, Први споразум, као и све друге споразуме и договоре који су постигнути на политичком, техничком и експертском нивоу, а којих је било укупно 45, у оквиру политичког Дијалога су остварене следеће конкретне добити за српску страну на Косову и Метохији:

1. Споразумом о мосту **међународно је призната и уважена забринутост Срба у Косовској Митровици за безбедност**, тј. њихова потреба да слобода кретања и саобраћања преко главног моста на Ибру не створи могућност албанским екстремистима да покушају да изврше етничко чишћење Срба и из те последње преостале урбане средине на Ким у којој су остали да живе,
2. **Међународни фактор је прихваташњем споразума из Дијалога признао да у оквиру правног система ПИС у Приштини постоји потреба за додатном заштитом политичких, верских и других права Срба на Ким у обimu који је знатно шири од оквира који формално пружају закони који су тренутно на снази у Покрајини,**
3. Кроз постизање и имплементацију Споразума о слободи кретања, Споразума о ИБМ, Споразума о регионалном представљању и бројним другим споразумима **обезбеђена је заштита принципа статусне неутралности** када је у питању представљање Приштине у регионалним организацијама, као и коришћење бројних службених, личних и путних докумената који омогућавају пуну слободу кретања грађана и пословања,
4. **Сетом споразума о правосуђу обезбеђена је пуна правна сигурност Срба**, за чије предмете су у покрајинском правосудном систему надлежне посебне правосудне јединице, које већински чине српске судије., тим споразумима обезбеђено је и да се у покрајинском правном систему коначно примене све одлуке и пресуде српских судова који су радили у систему Републике Србије до 9. децембра 2016. године,
5. Дошло је до ширење робне размене, услед чега је Београд до увођења незаконитих царинских такси Приштине остварио корист мерену у више милијарди ЕУР,
6. Кроз споразуме у области телекомуникација омогућен је сигнал мобилне телефоније¹ и коришћење 2G, 3G и 4G технологије за насеља на целом простору Ким која имају већинско српско становништво, као и на микро локацијама још 4 манастира и
7. **Извршена је заштита приватне имовине Срба и СПЦ** кроз одбијање примене Споразума о катастру на начин супротан том споразуму из 2011. године. У том смислу, заустављена је предаја ПИС у Приштини оригиналне катастарске документације која је 1999. године измештена са Ким, све док Приштина доследно не испуни све одредбе Споразума о катастру, које штите имовинска сигурност Срба и СПЦ.

¹ На Бадње вече, 6. јануара 2017. године, становништву Штрпца и Брезовице је по први пут након 1999. године пуштен сигнал "мтс" мобилне телефоније.

Имајући све наведено у виду, Република Србија је одлучна да настави преговоре са ПИС у Приштини чим се за то створе одговарајући услови. У том контексту, Београд нема намеру да одустане од свог мировног приступа решавању проблема на Ким у оквиру политичког Дијалога, јер се једино тако могу створити услови за даљи напредак у нормализацији односа Београда и Приштине, али и историјско помирење српског и албанског народа у целини, на чemu Република Србија предано ради и на чemu ће наставити да ради и убудуће.

2. Мере и активности којима је Приштина угрожавала и на крају блокирала Дијалог

Период политичког дијалога Београда и Приштине карактерише негативно деловање Привремених институција самоуправе (ПИС) и њених лидера који су, због својих унутрашњих политичких односа и процеса, Дијалог често условљавали, обесмишљавали, саботирали, прекидали, блокирали и разговоре на крају учинили готово неизводљивим. Приштина је током читавог периода дијалога настојала да у њега укључи и питање статуса, супротно статусно неутралној форми преговора каква је на почетку политичког дијалога договорена.

Дијалог је од почетка угрожаван уценама и провокацијама, па и насиљем изазваним нездовољством Привремених институција самоуправе у Приштини због унутрашњег политичког стања у Покрајини, оснивања Специјалног суда за злочине ОВК, захтева ЕК да се прихвати тзв. демаркација „границе Косова и Црне Горе“, случаја хапшења Рамуша Харадинаја, неуспеха на међународној политичкој сцени, посебно изостанком чланства у УНЕСКУ, Интерполу, повлачењем признања ЈПН и другим разлогима.

Приштина је једностраним потезима обесмишљавала наставак сваког разговора и нормализацију односа две стране, а то је практично спроводила најчешће кроз неизвршавање и опструкцију обавеза из Дијалога, доношење закона којима се отима имовина Срба и Републике Србије у Покрајини, угрожавање демократских и људских права српског народа и посебно њихове личне и имовинске безбедности. Над Србима у Покрајини се врше готово свакодневни акти застрашивања и насиља, спроводе се бројна ограничења њихове слободе кретања и против њих воде финигирани судски поступци који имају за циљ спречавање повратка, даље етничко чишћење и угрожавање опстанка Срба-на простору Косова и Метохије.

У претходних скоро годину дана Приштина интензивира деловање на фактичком уништењу Дијалога, а својим мерама у више наврата директно угрожава мир и безбедност на Косову и Метохији, али и у ширем региону. У том смислу, доволно је истаћи само следеће најдрастичније поступке политичке, економске и безбедносне природе:

1. Тзв. премијер ПИС у Приштини је половином 2018. године, у оквиру „Политичких разговора“ на „Европском форуму Албах“, упутио отворене претње ратом ако се у преговорима у утврђивању статуса Косова и Метохије дође до решења која нису по вољи албанској страни.

2. На место шефа преговарачког тима ПИС у Приштини именован је Фатмир Љимај, који је током ратних сукоба на простору Косова и Метохије починио бројне тешке ратне злочине над Србима и другим честитим грађанима Покрајине, лојалним Републици Србији.
3. Приштина је у претходних годину дана у три наврата озбиљно прекршила Споразум о полицији и нарушила безбедност Срба нелегалним упадима својих парамилитарних и параполицијских јединица на север Покрајине. Том приликом коришћена је брутална прекомерна сила против мирних грађана само због њихове српске националности.
4. Приштина је 21. новембра 2018. године, кроз увођење таксе од 100% на робу из централне Србије и БиХ, завела дискриминаторну економску блокаду према Србији и српском народу, која представља директно кршење Споразума о царини из Дијалога, ЦЕФТА споразума и Споразума о стабилизацији и придрживању које Покрајина има са ЕУ. Ова мера је у огромној мери појачала осећај страха и неизвесности међу Србима на Косову и Метохији, чија је елементарна егзистенција угрожена пошто су након почетка примене те мере у великој мери ускраћени за храну, одећу, обућу и елементарне медицинске потребе.
5. Приштина је одредила да се за сву робу која долази са простора централне Србије на фактурама наводи да је дестинација „Република Косово“, а означавањем порекла робе која се налази у продаји на простору Косова и Метохије и потпуно увела дискриминацију српских производа.
6. Приштина је заједно са Тираном нелегално укинула контролу државне границе Републике Србије према Републици Албанији и омогућила слободно кретање између Републике Србије и Републике Албаније, чиме је најдиректније прекршила Резолуцију 1244 и суверенитет Републике Србије на простору Косова и Метохије и направила додатни корак у правцу стварања Велике Албаније.
7. ПИС у Приштини су формално у сарадњи са Републиком Албанијом прогласило да теже стварању Велике Албаније на Балкану. Ова намера је јасно предочена током заједничке седнице приштинске и Владе Републике Албаније.
8. Приштина је донела нелегалну одлуку о стварању тзв. војске Косова, којом је прекршила Резолуцију 1244 и ВТС и најдрастичније угрозила мир и безбедност у региону.
9. Приштина је недвосмислено одбила имплементацију постигнутих споразума из Дијалога, посебно по питању ЗСО, постављајући нове услове о којима се никада није разговарало,
10. Уместо да испуни свој део обавеза из Споразума о мосту, који се односи на обавезу административног разграничења Северне и Јужне Митровице, приштински званичници су у више наврата упућивали отворене претње насиљем Србима у Северној Митровици и након тога покренули процедуру за тзв. уједињење Митровице.
11. Приштинске власти су недавним усвајањем тзв. Статута Трепче операцionalизовале национализацију и отимање имовине српских привредних субјеката, у чијем је већинском власништву тај рударски комбинат.
12. Приштина је јавно запретила и кроз институције поставила нова законска ограничења по питању Дијалога, па је тако посебним покрајинским Законом и одговарајућом Платформом, који се односе на могући наставак преговарачког процеса, искључила могућност компромиса и као једини могући исход преговора поставила чланство тзв. „Косова“ у УН и признање њене „независности“ од стране Србије. Истовремено је наведеним документима утврдила да су за њу решена кључна питања

економског опстанка Срба у Покрајини, као што су државна и друштвена имовина, Трепча, Газиводе и сл.

13. Шеф приштинског парламента Кадри Весељи је затражио подршку за политику и мере које према Србији и Србима предузима Рамуш Харадинај, као и регионално уједињење против председника Републике Србије Александра Вучића, позивајући Црну Гору и Македонију да се са ПИС у Приштини удруже у тој „борби“. Весељи је у том смислу изразио спремност да се до решења, ако је потребно, дође новим ратом у коме је и сам спреман да учествује.
14. Премијер ПИС у Приштини Харадинај смењује легитимне представнике српског народа у покрајинским институцијама и поставља „подобне Србе“, како би створио привид мултиетничности и заступљености Срба у тим институцијама. Приштина слично чини и са паравојском у Покрајини позивајући Србе да јој се приклjuче.
15. Приштина по тзв. тајним и фингираним оптужницама хапси Србе за наводне ратне злочине и тиме, супротно Резолуцији 1244 СБ УН, која налаже да се на Ким створе услови за сигуран и безбедан повратак свих расељених и избеглих лица, онемогућава овај процес и поспешује исељавање преосталог српског народа.
16. Скупштина ПИС у Приштини усвојила је Резолуцију о наводном геноциду Србије током рата на Косову 1998-1999. године. Без икаквих доказа изнети су подаци о наводно хиљадама убијених Албанаца, десетинама хиљада силованих албанских жена и огромној ратној штети нанетој Покрајини. Најављено је и оснивање Трибунала за наводни геноцид на Косову који би требало да суди Србима за ратне злочине.

Имајући у виду све наведене околности и чињенице, јасно је да Приштина чини све што је у њеној моћи како би опструирала евентуални наставак Дијалога. Упркос свему, Република Србија и даље не види алтернативу разговорима и мирном решавању проблема. Посвећеност миру и стабилности региона једини је разлог због којег ни на једну од наведених мера Приштине до сада није одговорила актима реторзије. Међутим, Србија није и никада неће бити спремна да било кога дискримиши, као и да прихвати да буде дискриминисана по било којем основу. Управо зато је у више наврата јасно проглашено да је једини начин за наставак Дијалога и покушаја тражења трајног решења за односе Београда и Приштине безусловно укидање поменутих приштинских дикриминаторних царинских такси, које трају већ пуних 188 дана и које већ коштају српску економију десетине милиона евра.

Даљи наставак преговора могућ је само у постојећем формату Дијалога, који се од 2011. године одвија уз посредовање ЕУ. Ради се о формату који је, упркос великим проблемима и блокади, у последње време у прошлости јасно показао знатан стабилизујући капацитет, због чега га Република Србија сматра оптималним механизмом решавања спорова Београда и Приштине, који заиста нема алтернативу, бар не прихватљиву. У том смислу, корисно је подсетити се чињенице да се процес Дијалога одвија у оквирима јасног мандата који је ЕУ добила од стране Уједињених нација, чија Резолуција 1244 и даље представља једини важећи међународно-правни оквир за статус Покрајине.

Због свега наведеног, очито је да оживљавање Дијалога у највећој мери зависи од спремности ПИС у Приштини да имплементирају већ постигнуте договоре, а посебно оне који им прописују обавезу формирања ЗСО, и да евентуалним новим преговорима

не приступају из позиције силе и ултиматума. Такав приступ никада и нигде није дао дугорочне и одрживе резултате, па нема ниједног разлога да било ко верује да би то могао да буде случај на Западном Балкану. У том смислу, за Приштину саму, грађане Покрајине, али и за цео регион било би корисно када би приштинске власти покушале да објективно сагледају лимитирајуће ефекте своје тзв. преговарачке платформе, којом се заправо у потпуности онемогућавају било какви супстантивни преговори.

Када је реч о могућности за постизање, у јавности, толико често помињаног тзв. свеобухватног споразума о уређењу односа Београда и Приштине, услед бројних описаних проблема и препрека, очито је да су помињани временски рокови и садржај тог евентуалног договора су само пук спекулација. За разматрање и закључење таквог евентуалног споразума најпре је потребно да Приштина претходно безусловно укине антицивилизацијске таксе, да се Дијалог обнови у пуном капацитetu, да се имплементирају бројни договори који су већ постигнути, као и да се потом приступи преговорима на принципима компромиса и одсуства претњи било које врсте.

3. Међународне организације у којима је спречен пријем ПИС у Приштини од 2014. до 2018. године и повучена признања

У периоду од 2014. до данас, на основу расположивих података, спречен је пријем у 9 међународних организација: УНЕСКО; Светска царинска организација; ИНТЕРПОЛ; Међународна организација за вино и винову лозу (IOV); Европска студентска унија; Европска радиодифузна унија (EBU); Међународна организација врховних ревизорских институција; Европска мрежа оперативног преносног система за електричну енергију; Међународно удружење авио превозника.

У периоду од 2014. до 2018. године 13 држава је повукло признање (Соломонска Острва, Суринам, Бурунди, Либерија, Папуа Нова Гвинеја, Лесото, Комонвелт Доминика (11.12.2012. године признао; 2.11.2018. године повуко признање), Гренада (26.09.2013. признала; 4.11.2018. повукла признање), Комори, Мадагаскар, Палау, Гвинеја Бисао и Сао Томе и Принципе (2013. године повукао признање).

Државе које су признале од 2014. до 2018. године су: Тонга, Сонгапур, Антига и Барбуда, Того, Бангладеш и Барбадос.

4. Мере Приштине за нарушавање функционалности српских општина на Ким и етнички мотивисани напади у периоду 2014-2018

Неке од најзначајнијих планираних мера Приштине за нарушавање функционалности српских општина на Ким и промену етничке структуре у општинама са српском већином јужно од Ибра (Грачаница, Ново Брдо, Клокот, Штрпце, Ранилуг и Партеш):

-угрожавање безбедности српског становништва притисцима криминалних група (пљачке, застрашивања и напади у циљу појачаног исељавања Срба);

-хапшења и подизање оптужници против локалних српских званичника и виђенијих Срба под изговором борбе против корупције и организованог криминала, у циљу разбијања јединства и изазивања сукоба међу политичким лидерима Срба, слабљења утицаја Београда и стварања страха код српског становништва, што рачунају да ће се одразити на појачано исељавање Срба и продају имовине;

-откуп кућа и имања од Срба и њихово трајно исељавање;

-куповина највреднијих имања на важним локацијама за планско насељавање Албанца (изградња планских насеља за Албанце);

-изгадња викендица у викенд-насељима и на ободима већих општина, те масовна промена пријаве пребивалишта у погодном тренутку;

-исписивање албанског становништва из бирачких спискова граничних општина са албанском већином и њихово уписивање у бирачке спискове општина са већински српским становништвом.

На основу расположивих података укупан број евидентираних етнички мотивисаних напада у периоду од 2014. до 2018. године је 465.

Приметан је велики број пљачки и уништавања имовине (150), напада на културно историјске споменике, верске објекте и гробља (45), провокација, претњи (118) и физичких напада (62), каменовања кућа, возила и лица (30), и друго.

5. Финансирање у области заштите културне баштине и помоћи СПЦ на територији АП Ким у периоду мај 2014 - мај 2019

Имајући у виду непроцењив историјски, духовни, национални и културолошки значај, финансирају се објекти СПЦ на АП Ким, њихова санација, адаптација, реконструкција, ревитализација, обнова, изградња, осликање, дуборез, опремање, уређење, заокруживање и укрупњавање земљишта-поседа СПЦ.

- Израда црквеног мобилијара у дуборезу у манастиру Грачаница;
- Санација, реконструкција и конзервација цркве и зида порте, изградња горионика за паљење свећа у цркви Успрења Свете Богородице у селу Бостане;
- Израда и монтажа система вентилације у интернатској кухињи у Богословији у Призрену;
- Санација и реконструкција цркве Светог Димитрија у селу Добротин;
- Откуп имања у Грачаници;
- Откуп имања у селу Врбовац, општина Витина;
- Санација и адаптација парохијског дома у Бабином Мосту;
- Извођење фрескописарских радова у храму Свете Тројице у Зубином Потоку;
- Изградња помоћног објекта у порти манастира Дубоки Поток;

- Санација, реконструкција и конзервација цркве Светог Николе у селу Црепуља, Зубин Поток;
- Грађевинско-занатски радови на уређењу дворишта Богословије у Призрену;
- Изградња дегустационог објекта за потребе Дечанске винице у Великој Хочи;
- Извођење радова на крову храма Светог цара Уроша у Урошевцу;
- Унутрашње осветљење у цркви Грачаница;
- Санација и реконструкција јаза за воду у порти манастира Пећке патријаршије;
- Реконструкција настрешнице и крова на остави у порти манастира Пећке патријаршије;
- Откуп парцеле у Великој Хочи;
- Уградња грејања и преправка подстанице у манастиру Гориоч;
- Препокривање припрате крова Пећке патријаршије оловним лимом;
- Изградња манастирске продавнице у манастиру Бањска;
- Извођење радова на уређењу манастира Соколица;
- Поправка фасаде од камена и опеке на припрати цркве Светог Димитрија у селу Сушица;
- Замена столарије на конаку парохијске куће у манастиру Грачаница;
- Санација конака у манастиру Светих Козме и Дамјана у Врачевима;
- Замена столарије у манастиру Гориоч и у парохијском дому у селу Ливађе;
- Радови на помоћном објекту у порти манастира Дубоки Поток;
- Израда објекта продавнице сувенира у цркви Светог Димитрија у Косовској Митровици;
- Откуп имања у близини манастира Грачаница;
- Санација и адаптација цркве Светог Николе у Приштини;
- Осликавање храма Светог Николаја у Штрпцу;
- Извођење радова на електроенергетским инсталацијама у манастиру Грачаница;
- Извођење радова на заштити зидног сликарства у манастиру Грачаница;
- Извођење грађевинских и грађевинско-занатских радова на храму манастира Соколица;
- Извођење радова на објекту за паљење свећа про храму Светог Великомученика Димитрија у Сушици;
- Санација крова у цркви Успења Пресвете Богородице у селу Улије;
- Финансирање водоснабдевања са инсталацијама из бунара у Призренској Богословији;
- Финансијска средства за ираду улазне капије и ограде око манастирског комплекса и поплочавање манастирског дворишта у Девиним Водама;
- Санација конака манастира Драганац;
- Реконструкција помоћног објекта манастира Сочаница;
- Реконструкција припрате цркве у манастиру Гориоч;
- Извођење грађевинско-занатских радова за снабдевање термалном водом манастира Бањска;
- Адаптација конака манастира Будисавци;

- Извођење столарско-ентеријерских радова на конаку Светих Архангела у Призрену;
- Опремање полијелејима у храму Светог Ђорђа у Призрену;
- Изградња манастирске економије у манастиру Грачаница;
- Реконструкција и доградња конака у порти цркве Успења Пресвете Богородице у селу Бостане;
- Део средстава за уградњу експлоатационе бушотине у порти манастира Пећка патријаршија;
- Део средстава за наставак изградње манастирске економије у манастиру Грачаница;
- Део средстава за извођење столарских и ентеријерских радова на конаку манастира Грачаница;
- Додела ордена Мајке Југовића и једнократне помоћи на дан прославе Видовдана у Грачаници (свих година извештала);
- Изградња конака у манастиру Светог Великомученика Димитрија у селу Сушица;
- Санација крова саборног храма Св Ђорђе у Призрену;
- Изградња пода у средњевековној трпезарији манастира Бањска;
- Реконструкција машинских и електро инсталација, изградња нових објеката котларнице и складишта за пелет, извођење грађевинских радова на повећању енергетске ефикасности објекта у оквиру комплекса манастира Грачаница.

Укупна средства која су издвојена за реализацију ових 56 најважнијих пројеката, у периоду од јуна 2014. до маја 2019. године, износе 417.275.000 динара.

6. Најзначајније инвестиције у области инфраструктуре, економског развоја, пољопривреде, образовања и здравства (у периоду од маја 2014. године до маја 2019. године)

Изграђено је и реконструисано **1.613** стамбених јединица за интерно расељена лица, повратнике и социјално угрожена домаћинства, у износу од **1.445.678.021,80** динара.

Изграђена су **554** индивидуална стамбена објекта за потребе повратника, интерно расељених и социјално угрожених лица, у износу од: **194.368.932,54** динара.

Изграђене су **522 стамбене јединице (29 зграда)** уз обезбеђење и опремање локација за изградњу, у износу од **1.051.466.179,66** динара.

Испоручена је помоћ у грађевинском материјалу за 2284 домаћинства као подршка одрживом опстанку, укупне вредности од: 199.842.908,68 динара.

У завршној фази су радови на изградњи здравствено-рекреативног комплекса "Рајска бања" у Бањској, Звечан за које је до сада издвојено **473.855.588,00** динара. У циљу завршетка свих радова који су планирани за почетак 2020. године, у **2019. години** биће издвојено **212.000.000,00** динара. Изграђен је отворени термални базен, завршени су комплетни грађевинско-занатски радови на отвореним базенима са хортiculturalним уређењем затвореног базена са термалном водом, а у последњој фази је изградња зграде Велнесцентра и затвореног базена.

Финансирана је изградња, реконструкција и санација **27km** путева и улица, **8** путних објекта (мостови, надвожњаци), уређење **4** депоније, реконструкција **5** водоводно-

канализационих мрежа, као и инфраструктурно уређење терена и објеката за спортске намене средствима у укупном износу од **326.662.383,00 динара**.

Программа развоја пољопривреде до маја 2019. године подржано је преко **1.300 пољопривредних домаћинстава** средствима у износу од **468.519.859,00 динара**, набавком преко **1.200.000** квалитетних сорти садница воћа, преко **500** јединица ситне и крупне пољопривредне механизације; опреме за воћарство у вредности од **82.586.652,00 динара**, набавком **50** сточних грла, изградњом стаја за стоку, као и опреме за прераду пчелињих производа.

Реализација сетве у повратничким заједницама у општинама Клина, Исток, Пећ, Вучитрн, Призрен, Ново Брдо, Урошевац, Србица и Ораховац подржана је набавком и дистрибуцијом сетвеног репроматеријала, за јесење и пролећне сетве, у вредности од **183.426.015,00 динара**. Програмом је, од 2016. године, обухваћена и економија Епархије Рашко-призренске.

Изграђене су и опремљене две пиваре на територији општине Звечан, које су пуштене у рад средином 2017. и почетком 2018. године, средствима у износу од **42.500.000,00 динара**.

Обезбеђена је донација за 105 најугроженијих пољопривредних домаћинстава, у виду набавке сточних грла (79 јуници, 359 оваци, 22 козе), пољопривредне механизације (5 трактора, 1 балирка за сено) и сточне хране.

Укупна издвојена средства за развој пољопривреде у периоду 2014-2018 износе 899.682.022,00 динара.

Пројекат изградње повратничког насеља „Сунчана долина“ на локацији Мали Звечан финансиран је средствима у износу од **1.433.894.399,00 динара**. Изградњом насеља ће бити обезбеђени услови за живот и рад 1200-1500 лица (око 350 породица), кроз планирану изградњу објеката саобраћајне инфраструктуре, 135 стамбених објеката и пратећих јавних објеката: школа, црква, тржница, дом заједнице, спортски терени и обданиште.

Унапређен је рад свих медија у саставу ЈП "Мрежа Мост" тако да поред досадашњих 5 медија у саставу јавног предузећа, почетком 2018. године почело је емитовање програма и на Телевизији Грачаница. Сада у свом саставу Јавно предузеће има три телевизије: Мост, Пулс и Грачаница и три радио станице, Косовска Митровица, Пулс и Грачаница. Такође, 2018. године почело је са радом дописништво и нови студио ТВ Мост у Београду.

До 1999. године у школама на Косову и Метохији, наставу на српском језику и у школама по плану и програму Републике Србије похађало је укупно **59.245** ученика и то **45.279** ученика у основним школама и **13.966** у средњим школама, али та ситуација се знатно променила од 1. септембра 1999. године после масовног егзодуса и пртеривања Срба и неалбанца са ових простора.

Данас на Косову и Метохији, по плану и програму Министарства просвете науке и технолошког развоја Републике Србије ради укупно **103 школе (68 основних и 35 средњих**

школа), које похађа укупно **16.826** ученика и то **11.482** ученика у основним школама и **5.344** ученика у средњим школама.

За свакодневни рад образовних институција обезбеђују се финансијска средства на име материјалних трошка школа, плаћања закупа, плаћања рачуна за комуналне услуге, одржавање и поправка објекта, игралишта, набавка школског инвентара, и друге потребе школских установа.

На територији АП Ким има 17 предшколских установа и 40 издвојених одељења предшколских установа, а број деце обухваћене предшколским образовањем је **3239** распоређених у **108** група.

Изграђен је и комплетно опремљен Интернат и Музичка школа «Стеван Христић» у Станишору, изграђен је нов објекат Основне школе «Радош Тошић», из Осојана за потребе издвојеног одељења у селу Видање.

У саставу Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици настава се обавља на 10 факултета и 3 високе школе струковних студија, а постоји Студентски центар за смештај студената.

На територији АП Ким функционишу два клиничко болничка центра (Косовска Митровица и Приштина са привременим седиштем у Грачаници), један Здравствени центар са седиштем у Гњилану – Пасјане, два Дома здравља – Штрпце и Пећ-Гораждевац, једна апотека са седиштем у Косовској Митровици, један Завод за јавно здравље у Косовској Митровици и 26 амбуланти.

Изграђен је и опремљен Здравствени центар Гњилане у Пасјану и објекат Дома здравља Пећ у Гораждевцу. За потребе здравствених установа обезбеђено је 14 санитетских и теренских возила.

Додељена је помоћ породицама повратника (**545** породица) у укупном износу од **202.496.340,00 динара**; као и породицама отетих и несталих лица - **6 породица са 10 чланова**, у укупном износу од **12.125.792,00 динара**. **6152** породице су примиле једнократну новчану помоћ у укупном износу од **130.836.659,00 динара**.

Канцеларија сваке године финансира набавке, паковања и дистрибуције 8.000 породичних пакета хране и 8000 породичних пакета хигијене за социјално угрожене породице на подручју АП Косово и Метохија.

За потребе хуманитарне организације Епархије Рашко - призренске – „Мајка девет Југовића“ – народне кухиње на Косову и Метохији прикупљене су донације у виду **9 шлепера** беле технике и основних животних намирница. На име подршке организацији „Мајка девет Југовића“, Канцеларија је у извештајном периоду финансирала рад кухиња у износу од **116.382.990,00 динара**.

У оквиру Покрајинске организације Црвеног крста на Косову и Метохији функционишу 23 општинске организације Црвеног крста. Канцеларија финансира програме рада општинских организација Црвеног крста, износом од **227.902.760,00 динара**.

У циљу афирмације популационе политике у извештајном периоду исплаћена је новчана помоћ породицама са новорођеном децом - укупно за **5410 беба (54.100.000,00 динара)**.

7. Обезбеђена средства из текуће буџетске резерве у 2018. и 2019. години

Поред средстава обезбеђених буџетом Канцеларије за КиМ, Влада је од маја 2014. до краја 2018. године из текуће буџетске резерве обезбедила додатна средства за финансирање 19 пројекта на територији АП КиМ у износу од **2.481.292.000,00 динара**.

Такође, 30. октобра 2018. године Влада је Закључком усвојила Извештај о потреби комплекснијег и дугорочног приступа инвестиционим улагањима у развој општина АП КиМ са већинским српским становништвом и одобрила средства за финансирање реализације 36 пројекта и финансирање израде пројектно-техничке документације за 40 пројекта, у укупном износу од **2.455.967.601,70 динара**.

Поред тога, у току је припрема Предлога закључка Владе којим се планира одобравање финансирања реализације 233 пројекта и финансирање израде пројектно-техничке документације за 11 пројекта, у укупном износу од **6.683.775.183,75 динара**.

За реализацију свих пројекта била би потребна средства у износу од 11.621.034.785,40 динара.

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА КОСОВО И МЕТОХИЈУ**

**НАЈЗНАЧАЈНИЈИ РЕЗУЛТАТИ
КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА КОСОВО И МЕТОХИЈУ
(У ПЕРИОДУ ОД МАЈА 2014. ГОДИНЕ ДО МАЈА 2019. ГОДИНЕ)**

Београд, мај 2019. године

Најважнији циљеви Канцеларије за Косово и Метохију

- 1. Очување политичке стабилности на простору АП КиМ спровођењем утврђене државне политици, континуираним праћењем политичких процеса и координацијом рада српских политичких представника у привременим органима и привременим институцијама самоуправе у Приштини;**
Унапређење економског развоја, услова живота и економско оснаживање српског становништва на Косову и Метохији и наставак подршке одрживом повратку и опстанку кроз: изградњу и реконструкцију инфраструктуре насеља и објекта од јавног и општег значаја; изградњу и реконструкцију стамбених зграда и кућа; улагање у пољопривреду доделом пољопривредне механизације, садница и сточног фонда угроженим пољопривредним газдинствима и улагање у опрему и линије за прераду воћа и поврћа; обезбеђивање локација за градњу, израду инвестиционо-техничке документације и праћење реализације започетих и нових пројеката изградње и реконструкције стамбених јединица за повратнике; помоћ у грађевинском материјалу за реконструкцију, адаптацију, дограмању и завршетак започетих кућа; изградњу повратничког насеља **Сунчана долина**, новог концепта за повратак расељених лица у средини која ће бити привлачна по безбедносним, естетским и амбијенталним вредностима и условима за економску самоодрживост насеља;
- 2. Наставак вођења преговора са ПИС у Приштини кроз јачање механизма за управљање процесом преговора са једног места и на централизован начин, и обезбеђивање правовремене координације и ангажовања свих надлежних институција Републике у циљу имплементације постигнутих споразума у задатим временским роковима и на начин који штити интересе Републике Србије, српског и другог неалбанског становништва на Косову и Метохији;**
- 3. Правна заштита српског и неалбанског становништва на простору АП КиМ у остваривању имовинских права, заштита српских привредних субјеката и радника на КиМ (попут РМХК Трепча и Ски центра Брезовица), пружање неопходне подршке у приступу правима интерно расељених лица и очување и заштита културног наслеђа и имовине СПЦ на простору АП;**
- 4. Унапређење рада здравствених и васпитно-образовних институција на АП КиМ кроз израду новог Плана Мреже установа здравствене заштите у циљу очувања здравственог система, унапређења рада пружалаца услуга здравствене заштите и на обезбеђивању снабдевености лековима, вакцинама и санитетским материјалом и на постизању услова за нормално функционисање образовног система на АП КиМ, на свим нивоима.**

**ПОСЛОВИ У ОБЛАСТИ ПРИВРЕДЕ, ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА И
ИНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЈЕКАТА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ; У ОБЛАСТИ
ПОВРАТКА И ОПСТАНКА И ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА ИПА ПРОЈЕКТИМА**

СРЕДСТВИМА У ИЗНОСУ ОД 1.445.678.021,80 динара извршена је изградња и капитална реконструкција 1.613 СТАМБЕНИХ ЈЕДИНИЦА за интерно расељена лица, повратнике и социјално угрожена домаћинства, и то:

158 ИНДИВИДУАЛНИХ СТАМБЕНИХ ОБЈЕКАТА за потребе повратника, интерно расељених и социјално угрожених лица, у укупној вредности од: **194.368.932,54 динара.**

Слике: Изграђени стамбени објекти у циљу пружања подршке одрживом повратку и опстанку ИРЛ ,и социјално угрожених породица – куће вишечланих породица Горана Ристића и Мирка Бојковића из Бабиног Моста, СО Обилић

Слике - Пројекат изградње осам монтажних кућа, појединачне површине од 69 м², за потребе стамбеног збрињавања социјално угрожених породица младих брачних парова са више деце са територије општине Лепосавић, Косовска Митровица, Звечан и Зубин Поток – куће у Бошњачкој Махали, СО К. Митровица, корисник – Центар за социјални рад у циљу стамбеног збрињавања породица жртава породичног насиља

ИЗГРАДЊА 522 СТАМБЕНЕ ЈЕДИНИЦЕ (29 ЗГРАДА) уз обезбеђење и опремање локација за изградњу, у циљу стамбеног збрињавања интерно расељених лица из средина у које је повратак у додгледно време немогућ, као и повратника и социјално угроженог домицилног становништва. Укупно ангажовна средства: **1.051.466.179,66** динара. (Напомена: У укупне вредности укључене су зграде започете у 2019. години тј изградња 10 додатних стамбених зграда са укупно 120 станова у износу радова од 423.603.115,80 динара).

Слике: Изграђене стамбене јединице у Косовској Митровици

Слике:

- Изградња стамбене зграде бр 2 са 8 станова у Драјковцу за потребе смештаја ИРЛ и социјално угрожених категорија становништва у општини Штрпце
- Изградња стамбене зграде са 12 стамбених јединица укупне површине 984,60м² на катастарској парцели 2696/1 у улици Књаза Милоша бб у насељу "Бошњачка махала" у Косовској Митровици.

Захваљујући ангажовању Канцеларије за Ким, у извештајном периоду је кроз пројекте који су реализовани преко органа ПИС изграђено још 396 кућа и станова за повратничке породице и породице локалне заједнице.

ИСПОРУЧЕНА ПОМОЋ У ГРАЂЕВИНСКОМ МАТЕРИЈАЛУ ЗА 933 ДОМАЋИНСТВА:

Подршка одрживом опстанку у циљу побољшања или успостављања услова становања социјално угрожених категорија становништва. **Укупна реализована средства: 199.842.908,68 динара.** Поред наведеног, према расположивим подацима, у периоду од 2014. до 2017. године кроз пројекте који су реализовани преко органа ПИС, захваљујући ангажовању Канцеларије за Ким, одобрен је **1351 захтев** за испоруку помоћи у грађевинском материјалу.

Слике: Помоћ у грађевинском материјалу

У ЗАВРШНОЈ ФАЗИ СУ РАДОВИ НА ИЗГРАДЊИ ЗДРАВСТВЕНО-РЕКРЕАТИВНОГ КОМПЛЕКСА "РАЈСКА БАЊА" У БАЊСКОЈ, ЗВЕЧАН ЗА КОЈЕ ЈЕ ДО САДА ИЗДВОЈЕНО **473.855.588,00 динара.**

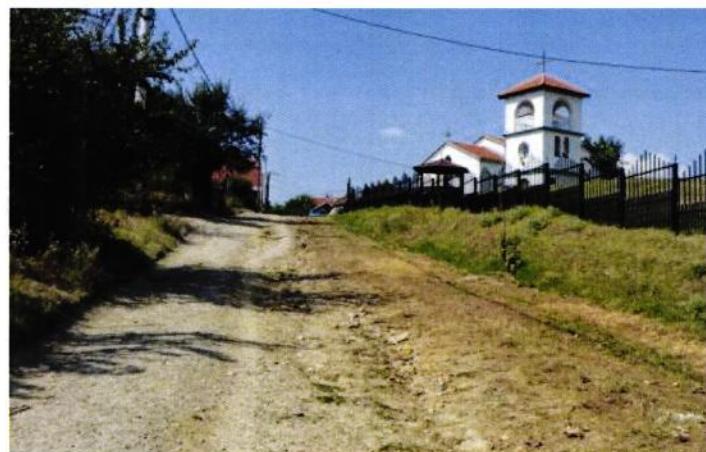
Завршени су комплетни грађевинско- занатски радови на отвореним базенима са хортикултурним уређењем затвореног базена са термалном водом и ђакузијем, у последњој фази је изградња зграде Велнесцентра и затвореног базена, изграђен је отворени термални базен, урађене су машинске инсталације за пречишћавање воде, пријемни део са свлачионицама, гардеробом, тушевима и тоалетима, комплетни лимарски радови, фасадна столарија и објекат је прикључен на трафостаницу. У 2019. години биће издвојено 212.000.000,00 динара у циљу завршетка свих радова који су планирани за почетак 2020. године.

Слике: Завршна фаза радова ЗРЦ „Рајска Бања“

На име развоја туризма у подручјима са већинским српским становништвом ПИС АП Косово и Метохија су у извештајном периоду издвојиле 3.244.722,00 динара, те су укупна издвајања Канцеларије за Косово и Метохију и ПИС АП КиМ у периоду 2014 – 2018 на име развоја туризма износила 477.100.310,00 динара.

СРЕДСТВИМА У УКУПНОМ ИЗНОСУ ОД **326.662.383,00** динара ДО МАЈА 2019. ГОДИНЕ ФИНАНСИРАНА ЈЕ ИЗГРАДЊА, РЕКОНСТРУКЦИЈА, ПОКОЦКАВАЊЕ И САНАЦИЈА **27km** ПУТЕВА И УЛИЦА, **8** ПУТНИХ ОБЈЕКАТА (мостови, надвожњаци и др.), УРЕЂЕЊЕ **4** ДЕПОНИЈЕ, РЕКОНСТРУКЦИЈА **5** ВОДОВОДНО-КАНАЛИЗАЦИОНИХ МРЕЖА, као и инфраструктурно уређење терена и објеката за спортске намене, партерно уређење и уређење електроенергетског потенцијала и јавне расвете.

Слика: Асфалтирање улице у селу Кололеч

Слика: Мост у Горњој Гуштерици и Доњој Гуштерици

Слика: Пешачки мост у Севцу, Штрпце Слика: Улица Јовановићи, Доња Битиња

ПРОГРАМИМА РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ ДО МАЈА 2019. ГОДИНЕ ПОДРЖАНО је преко 1.300 ПОЉОПРИВРЕДНИХ ДОМАЋИНСТАВА СРЕДСТВИМА У ИЗНОСУ од 468.519.859,00 динара, набавком преко 1.200.000 квалитетних сорти садница воћа, преко 500 јединица ситне и крупне пољопривредне механизације, опреме за воћарство у вредности од 82.586.652,00 динара, набавком 50 сточних грла, изградњом стаја за стоку, као и опреме за прераду пчелињих производа.

Слике: Корисник подстицаја (саднице малина) Добривоје Антић са породицом из села Глоговце, К. Каменица

Слика: Корисник подстицаја Срђан Бранковић села Д. Мочаре, К. Каменица

Витина Слика: Овце додељене породици Арсић из

Слика: Расподела садница боровнице и осталог садног материјала у Лепосавићу

СРЕДСТВИМА У ИЗНОСУ ОД 42.500.000,00 РСД ИЗГРАЂЕНЕ СУ И ОПРЕМЉЕНЕ ДВЕ ПИВАРЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЗВЕЧАН, које су пуштене у рад средином 2017. и почетком 2018. године.

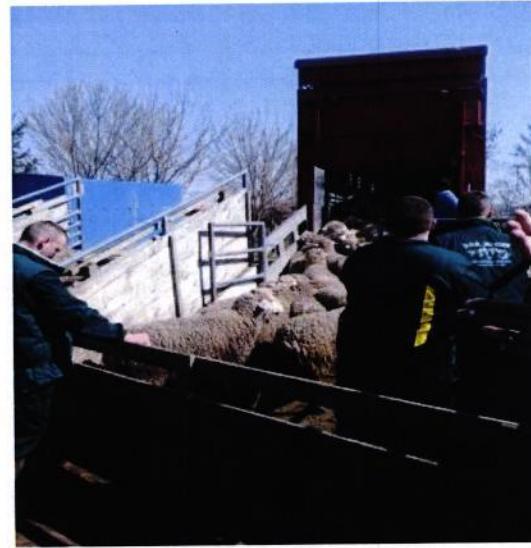
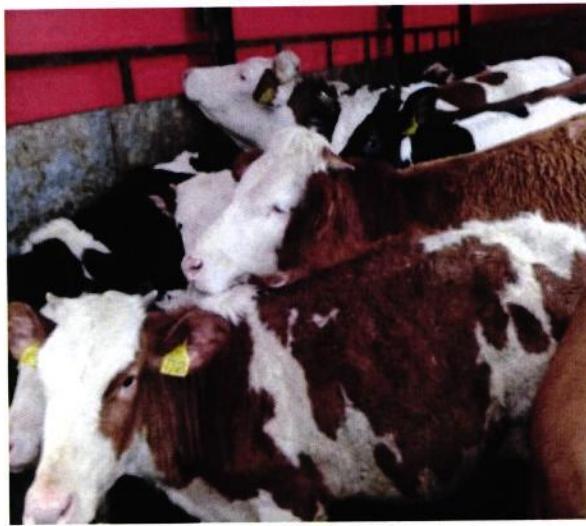
Слика: опремање пиваре Манастира Бањска у Бањској

Слика: Пивара у којој се производи Газиместан пиво у Бањској

УСПЕШНО СУ РЕАЛИЗОВАНЕ АКТИВНОСТИ ПРИКУПЉАЊА ДОНАЦИЈА ЗА 105 НАЈУГРОЖЕНИЈИХ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ДОМАЋИНСТАВА, У ВИДУ НАБАВКЕ СТОЧНИХ ГРЛА (79 јуници, 359 оваци, 22 козе), ПОЉОПРИВРЕДНЕ МЕХАНИЗАЦИЈЕ (5 трактора, 1 балирказасено) И СТОЧНЕ ХРАНЕ.

За потребе хуманитарне организације Епархије Рашко призренске – „Мајка девет Југовића“ – народне кухиње на Косову и Метохији прикупљене су донације у виду 9 шлепера беле технике и основних животних намирница.

Слике: Сточна грла донирани лицима са територије АП Ким

На име развоја пољопривреде у подручјима са већинским српским становништвом Привремене институције самоуправе АП Косово и Метохија издвојиле су у извештајном периоду укупно 447.737.289,00 динара (по средњем курсу НБС до 19.02.2019.).

Укупна издвојена средства Канцеларије за Косово и Метохију и ПИС АП Косово и Метохија за развој пољопривреде у периоду 2014-2018 износе 899.682.022,00 динара.

ПРОЈЕКАТ ИЗГРАДЊЕ ПОВРАТНИЧКОГ НАСЕЉА „СУНЧАНА ДОЛИНА“ НА ЛОКАЦИЈИ МАЛИ ЗВЕЧАН У ЗВЕЧАНУ ДО ДАНАС ЈЕ ПОДРЖАН СРЕДСТВИМА У ИЗНОСУ ОД 1.433.894.399,00 динара.

Изградњом насеља ће бити обезбеђени услови за живот и рад 1200-1500 лица (око 350 породица), кроз планирану изградњу објекта саобраћајне инфраструктуре, 135 стамбених објеката и пратећих јавних објеката: школа, црква, тржница, дом заједнице, спортски терени и обданиште.

Приоритет инвестирања пројекта релокације је изградња повратничког насеља „Сунчана долина“. Циљ реализације наведеног пројекта је стварање новог концепта за повратак расељених лица, новог просторног идентитета у средини која пролази кроз период политичке и економске трансформације. Канцеларија за Косово и Метохију је у оквиру определjenih средстава за изградњу повратничког насеља „Сунчана долина“ у периоду финансирања пројекта (2015.- 2018. године) у складу са наменом средстава извршила финансирање средстава у износу од 400.395.761,30 динара за седеће активности:

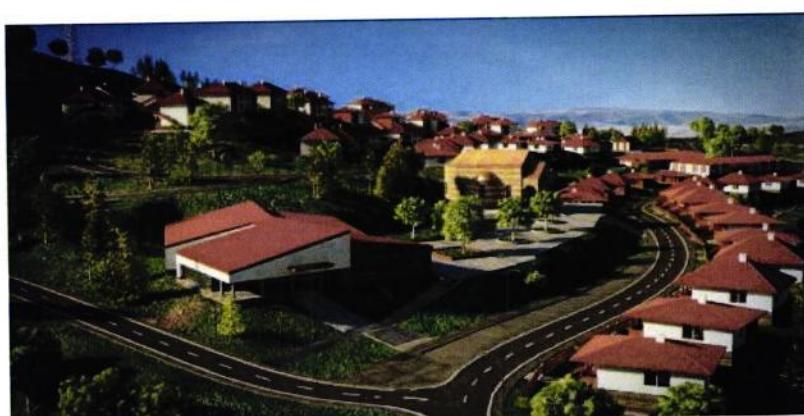
- Извршене пројектно планске активности (израда геодетских подлога; геомеханичка истраживања, израда плана детаљне регулације; пројектовање саобраћајне инфраструктуре; пројектовање спољних хидротехничких инсталација водовода и канализације; израду главних пројеката стамбених објеката, православне цркве,

друштвеног објекта, амбуланте, обданишта, пројекта уређења тргова, парковских површина и пешачких стаза и др; израда главних пројеката електроснабдевања и машинских инсталација, пројекат техничке заштите)

- Извршен откуп земљишта, изградња ограде око грађевинске парцеле, расвета и видео надзор по обиму грађевинске парцеле, припремни радови са израдом темељних плоча за контејнере за потребе градилишта и показног павиљона/куће, набавка и постављање префабрикованог показног павиљона/куће и набавка и постављање контејнера за потребе градилишта
- Постављање су 2 трафо станице МБТС 20/10/0,4 кВ, у складу са Техничким препорукама ЈП ЕПС - "Електрокосмет" Електродистрибуција Косовска Митровица
- Измештање 10 кВ извода "Видомирић"
- Приклучивање на грађевинску водоводну и електро мрежу
- Обављена је нивелација терена и каналисање атмосферских вода
- Изведени су радови 1. Фазе изградње путне инфраструктуре у овиру насеља „Сунчана долина“
- Реализована срества по основу две ситуације- извршени груби грађевински радови на изградњи јавних објеката (мултифункционалног објекта, управне зграде, смештајног објекта, објекта секције, објекта за магацин и спољно уређење).

Слике- Изграђена фаза инфраструктурних радова и повратничка кућа у насељу „Сунчана долина“

Слика: Планирани изглед повратничког насеља „Сунчана долина“

У 2018. години финансијским планом Канцеларије, а у складу са усвојеним Програмом изградње и реконструкције стамбених и пратећих јавних и инфраструктурних објеката на територији АП Косово и Метохија за 2018. годину, за потребе изградње повратничког насеља "Сунчана долина" на локацији Мали Звечан у Звечану извршен је пренос средстава општини Звечан у износу од 1.033.498.638,07 динара за финансирање:

- Завршетка изградње, јавних објеката (мултифункционалног објекта, управне зграде, смештајног објекта, објекта секције, објекта за магацин и спољно уређење) у износу преосталих средстава по уговору о изградњи у износу од 93.658.601,59 динара,
- Изградње 2. и 3. Фазе путне инфраструктуре, који обухватају: Изградњу саобраћајница, Изградњу хидротехничких инсталација, Изградњу електроенергетских инсталација и Изградњу телекомуникационих и сигналних инсталација. За ове намене одобрена су финансијска средства у износу до 182.105.313,32 динара,
- Изградње 41 стамбеног објекта (1 фаза) са 82 стамбене јединице, изградње верског објекта Црква Светог Стефана Дечанског и физичко-техничке заштите објеката у укупном износу од 663.397.223,16 динара.

У 2019. години финансијским планом Канцеларије, а у складу са усвојеним Програмом изградње и реконструкције стамбених и пратећих јавних и инфраструктурних објеката на територији АП Косово и Метохија за 2019. годину, за потребе изградње повратничког насеља "Сунчана долина" на локацији Мали Звечан у Звечану а на основу спроведених процедура одобрено је финансирање изградње: 46 стамбених објеката (2. Фаза) са 92 стамбене јединице, Дечије установе и Физичко-техничке заштите предметних објеката.

За реализацију наведених пројеката Канцеларија је у извештајном периоду одобрила средства у укупном износу од 799.810.674,45 динара. Закључно са мајем 2019. године за ове намене извршен је трансфер средстава у износу од 319.886.000,00 динара.

Пројекти финансирали у периоду од 2014. – 2018. године од стране привремених институција самоуправе АП Косово и Метохија

Милица	Божовић	Зубин Поток	Подизање стандарда за производњу и прераду меда	19,997.63
Субјект АгроАрт - Радојка	Милићевић	Лепосавић - Лешак,бб	Модернизација засада и побољшање после бербе папrike	58,404.00
Новица	Марковић	Лепосавић - Митровица	Изградња 400м2, систем за наводњавање 40 kW	33,500.00
Самир	Хасановић	Лепосавић	Улагања у куповину пољопривредних машина и складишта за одржавање пољопривредне механизације	50,000.00

Слободан	Станојевић	Звечан - Житковац	Изградња објекта за складиштење и расхлађивање	70,000.00
Горан	Јевтић	Звечан	Подизање засада у површини 0.4 Ха јагоде и хладњача	25,580.00
Данило	Милутиновић	Звечан	Подизање засада у површини са 2 Ха вишње	70,000.00
Милан	Милосављевић	Лепосавић	Повећање производних капацитета у сектору пчеларства	40,040.00
Љубиша	Минић	Лепосавић	Подизање воћњака шљива и инвестиција у инфраструктуру површине 5448м2	36,250.00
Владан	Касаловић	Зубин Поток - Зупче	Улагање у машинску и пчеларску опрему	69,900.00
Драган	Радомировић	Зубин Поток - Бубе	Израда брисача за свиње, припадајуће постројења и машине за третман земљишта	65,016.00
Владан	Милицевић	Лепосавић - Сочаница	Подизање засада дуње у површину 1 ха	17,846.00
Лалице	Радовановић	Лепосавић	Уградња базена за узгој рибе	52,782.00
Стефан	Миљоковић	Лепосавић - Сочаница	Изградња објекта за интензивни узгој пастрмке	69,905.00
Александар	Рашковић	Лепосавић	Подизање засада дуње	31,050.00
Александар	Бојовић	Лепосавић	Узгој рибе	68,120.00
Златко	Јанићијевић	Лепосавић	Изградња газдинстава и сродних објеката	62,900.00
Урош	Јакшић	Зубин Поток- Доњијасеновик	Садња боровница	17,820.00
Владан	Александровић	Лепосавић- Горњи Крњин	Узгајање боровница	9,950.00
Славољуб	Минић	Лепосавић	Производња прерада и промоција меда	30,000.00
Жарко	Недељковић	Звечан	Надоградња капацитета рибњака	39,902.10
Горан	Раденковић	Звечан	Адаптација штале и набавка пољопривредних машина	39,450.00
Јаблан	Јевтић	Звечан - Грабовац	Стаклена башта	32,300.00
Златко	Секулић	Лепосавић- Горњи Крњин	Куповина механизације на засаду	69,980.00

Зоран	Милошевић	Лепосавић	Изградња свињаца и других објеката	65,300.00
Данијел	Баловић	Лепосавић	Изградња свињаца	61,800.00
Милосав	Марковић	Лепосавић–Горњи Крњин	Објекат за активности након брања	51,920.00
Милан	Савић	Лепосавић Сочаница	Подизање воћњака	70,000.00
Марија	Миловановић	Зубин Поток	Изградња свињаца	61,600.00
Миљан	Јевтић	Звечан	Куповина механизације на фарми	37,800.00
Драгољуб	Марковић	Звечан - Жеровница	Сушара за лековито биље	73,160.00
Ненад	Марић	Звечан	Изградња штале	70,000.00
Бранко	Дамјановић	Лепосавић	Изградња фарме за тов свиња /кrmаче	68,000.00
Драгољуб	Лесевић	Лепосавић	Изградња фарме за тов свиња/кrmаче	70,000.00
Славиша	Виријевић	Лепосавић–Доњи Крњин	Изградња фарме за тов свиња /кrmаче	74,000.00
Станоје	Орловић	Зубин Поток	Повећање производних капацитета у сектору пчеларства	30,900.00
Милета	Радовић	Зубин Поток–Доње Вараге	Фарма за 100 оваца са племеном и куповина 50 нових оваца	31,000.00
П.ПЛУКА АНДРИЈ АНА	Лакићевић	Лепосавић	Развој руралне економије кроз повећање производних капацитета за фарму ППЛука	82,703.00
П.Пеперм интИнтер национал СтојанМи лојевић	Милојевић	Лепосавић	Куповина опреме за сушење за дрвене шумске објекте, као и паковање за њих	69,900.00
Ратко	Павловић	Звечан	Изградња рибњака за узгој пастермки у село Козарево	84,000.00
Срђан	Мијаиловић	Лепосавић - Сочаница	Улагање у пчеларску опрему	26,510.00
Иван	Вукомановић	Митровица	Подизање засада у површини 0.8 Ха јабуке	30,516.00
Горан	Радивојевић	Зубин Поток	Успостављање воћњака	55,050.00
Петар	Утвић	Звечан	Производња меда	9,756.00
Укупно: 44		УКУПНО €:		2.204.607,73 €

ИНВЕСТИЦИЈЕ У РУРАЛНУ ИНФРАСТРУКТУРУ

ИМЕ ПРЕЗИМЕ	ФИРМА	ИМЕ ПРОЈЕКТА	МЕСТО	ЦЕНА
Раде Утвић	Зубин Поток Д.О.О	Инвестирање у објекат за хлађење и чување воћа - хладњача	Зубин Поток	1.134.229,00 €

ПРОГРАМ ЗА РУРАЛНИ РАЗВОЈ 2018.

МЕРА 101.3.1 СЕКТОР МЕСА

ИМЕ ПРЕЗИМЕ	ФИРМА (МЕСТО)	ИМЕ ПРОЈЕКТА	МЕСТО	ЦЕНА
Марина Јаковљевић	Обилић	Изградња фарме свиња	Обилић	99.970,00 €
Душан Максимовић	Ново Брдо	Изградња фарме свиња	Ново Брдо	94.800,00€
Саша Ризић	Шилово	Изградња фарме свиња	Шилово	49.950,00€
				244.720,00€

МЕРА 101.2 СЕКТОР ПЛАСТЕНИКА

ИМЕ ПРЕЗИМЕ	ФИРМА (МЕСТО)	ИМЕ ПРОЈЕКТА	МЕСТО	ЦЕНА
Јелица Максимовић	Ново Брдо	Изградња пластеника	Ново Брдо	100.000,00 €

МЕРА 302.4 РАЗВОЈ ТУРИЗМА

ИМЕ ПРЕЗИМЕ	ФИРМА (МЕСТО)	ИМЕ ПРОЈЕКТА	МЕСТО	ЦЕНА
Синиша Радосављевић	Лепосавић	Повећавање смештајних капацитета у туризму	Лепосавић	27.486,00 €

МЕРА 302.1 ПРОИЗВОДЊА МЕДА

ИМЕ ПРЕЗИМЕ	ФИРМА (МЕСТО)	ИМЕ ПРОЈЕКТА	МЕСТО	ЦЕНА
Зоран Костић	Клокот	Производња меда	Обилић	15.750,00 €
Никола Антић	Каменица	Производња меда	Каменица	15.140,00 €

МЕРА 101.3 СЕКТОР ТОВА ТЕЛАДИ

ИМЕ ПРЕЗИМЕ	ФИРМА (МЕСТО)	ИМЕ ПРОЈЕКТА	МЕСТО	ЦЕНА
Предраг Славић	Грачаница - Лепина	Инвестиција – куповина машина	Грачаница - Лепина	78.330,00 €
				УКУПНО: 3.820.262,73€

МОДЕРНИЗАЦИЈА И ШИРЕЊЕ ТЕЛЕКОМУНИОНИХ СЕРВИСА И МРЕЖНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ КРОЗ НОВООСНОВАНУ КОМПАНИЈУ „mts“ Д.О.О.

У складу са споразумима постигнутим у Дијалогу по питању телекомуникација, у октобру 2015. године извршена је регистрација привредног друштва „mts“ Д.О.О. Ово привредно друштво је регистровано са оснивачким капиталом у износу од 25.000 €, који је у 100% власништву Телекома Србија, и нањега јеу децембру 2016. године извршен преносимовине Телекома Србија у Покрајини. Након тога је спроведена и докапитализација, којом је основни капитал „mts“ Д.О.О. увећан на 13.586.575 €¹.

Предузеће је у потпуности оперативно од децембра 2016. године, од када располаже пуном лиценцом за услуге фиксне телефоније и привременом, територијално ограниченом, лиценцом за услуге мобилне телефоније. Предузеће је почело да ради 1. маја 2017. године, тј тог дана је завршена трансформација дотадашње Телеком Србија Извршне јединице другог ранга на северу Ким, са застарелом мрежном инфраструктуром и запостављеним ресурсима, у модерну, оперативну и флексибилну компанију.

¹Од тога уписан новчани капитал износи 4.525.000 €, а неновчани капитал 9.061.575 €.

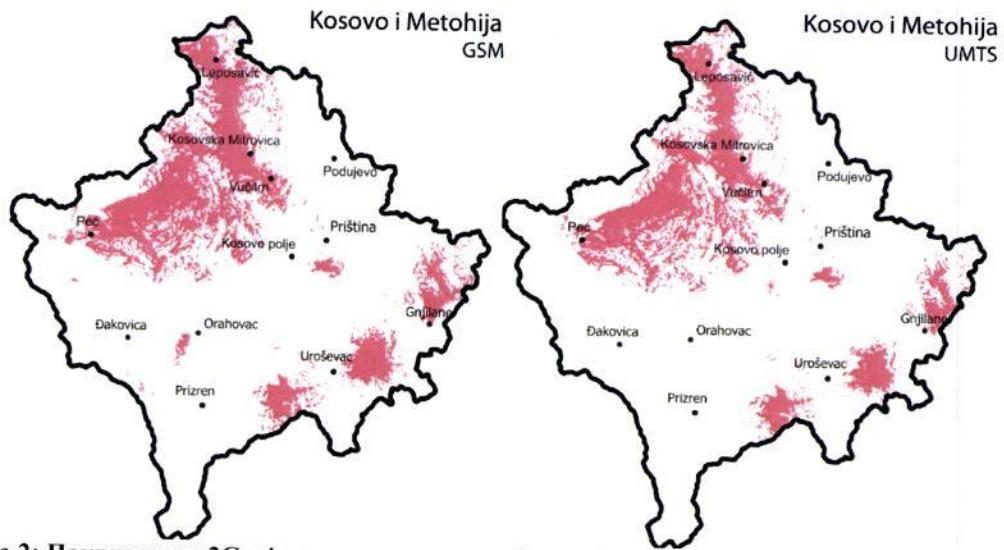

Слика 1: Управна зграда mtsD.O.O. у Бошњачкој Махали у Косовској Митровици

Инвестиције у модернизацију и дигитализацију телекомуникационе инфраструктуре

MTC је од оснивања спровео опсежну модернизацију и дигитализацију фиксне и мобилне мрежне инфраструктуре, као и значајна унапређења у ITдомену. Тренутно постоје 23 локације на којима су подржане све три технологије (2G, 3G, 4G) и 4 локације са 2G технологијом, а у току је изградња и још једне локације.

Током 2018. године изграђено је 13 радио релејних (*RR*) веза великог протока, а извршена је и ревитализација мреже фиксне телефоније за повезивање комутационих централа, као и успостављање интерконекције са другим операторима. Такође је започета модернизација *core* фиксне мреже, а набављена је и инсталirана *IMS* платформа, па се очекује да ће ускоро започети процес миграције корисника према њој.

Слика 2: Покривеност 2G voice сигналом

Слика 3: Покривеност 4G брзим Интернетом

Људство, продајна места, приходи и квантитети

У „mts“ D.O.O. је тренутно запослено 146 лица, од којих 70,55% има више од 45, а 26,7% више од 55 година живота. Због тога компанија кроз стимулисање добровољних одлазака тренутно спроводи кадровску консолидацију, чији је циљ стварање услова за кадровско подмлађивање и оптимизовање трошкова пословања према обиму послова.

Компанија „mts“ D.O.O. има 6 пословница², од којих половина спада у премијум категорију. Својом функционалношћу се посебно истиче пословница у Лепосавићу.

Слика 4: Пословница Косовска Митровица

²Компанија има посливнице у Косовској Митровици, Штрпцу, Ранилугу, Грачаници, Лепосавићу и Зубином Потоку. Последње две наведене су и најновије отворене - током новембра 2018. године - и уз пословницу у Косовској Митровици спадају у премијум категорију пословница.

Слика 5: Пословница Лепосавић

„Mts“ D.O.O. има 73.561 корисника основних сервиса (25.669 фиксни телефон, 40.560 мобилни, 4.559 Интернет, 2.743 IPTV).

У 2018. години повећан је просечни месечни приход за 19,6% у односу на 2017. годину, са тенденцијом даљег раста, посебно у сегменту широко појасних услуга (IPTV и Интернета), као и интерконекције и *roaming* саобраћаја. То је првенствено резултат промене структуре сервиса који корисници користе, тј повећања мобилног *postpaid*, Интернета и IPTV-а, што доводи до већих месечних накнада у односу на фиксни телефон и мобилни *prepaid*. Пошто је компанија крајем 2018. године имала логистички проблем са набавком уређаја, у наредном периоду може се очекивати повећање прихода од продаје уређаја, као и повећање броја корисника на кonto продаје уређаја уз пакета.

ЈП "МРЕЖА МОСТ"

Јавно предузеће "Мрежа Мост" је у наведеном периоду, наставило са унапређењем рада свих медија у свом саставу. Поред досадашњих 5 медија у саставу јавног предузећа, почетком 2018. године почело је емитовање програма и на Телевизији Грачаница, тако да сада у свом саставу Јавно предузеће има три телевизије: Мост, Пулс и Грачаница и три радио станице, Косовска Митровица, Пулс и Грачаница. Такође, 2018. године почело је са радом дописништво и нови студио ТВ Мост у Београду.

1. Добит предузећа:

2014. година	4.068.000,00 динара
2015. година	8.344.217,19 динара
2016. година	5.554.865,92 динара
2017. година	8.526.428,36 динара
<u>2018. година</u>	<u>8.304.000,00 динара</u>
УКУПНО	34.797.511,47 динара

2. Капитал предузећа

2014. година	100.708,00 динара
2018. година	22.525.511,47 динара

3. Уложено у техничку опрему медија на АП КиМ

2015 - 2018	22.425.511,47 динара
-------------	----------------------

НАПОМЕНА: Капитал ЈП у периоду од 2014 - 2018. године, увећан више од 223 пута.

ТВ МОСТ, Звечан

У периоду од 2014. до 2018. године повећана производња програма са 9% на више од 45%. Број информативних емисија повећан са 1 на 9 емисија дневно. Уведен јутарњи програм у трајању од 120 минута сваког дана у недељи. Уведена дневна емисија Слике дана у трајању од 60 минута, сваког радног дана. Свакодневно се емитује минимум по једна ауторска емисија. Реализован велики број директних преноса концерата и других манифестација, праћене активности Председника РС, Владе РС, Канцеларије за КиМ и осталих министарстава, Српске православне цркве, институција културе на КиМ и локалних институција власти на КиМ. Произведен велики број документарних филмова, посете премијера и председника, обележавање погрома Срба, о Српској Православној цркви, Трепчи, општинама на КиМ, институцијама културе. Започет серијал о српским светињама у сарадњи са Филмским новостима. Почело се са праћењем свих политичких догађаја како на АП КиМ, тако и широм централне Србије и окружења. Сигнал ТВ Мост прешао оквире АП КиМ, путем ИПТВ платформе МТС, Коперникус, МТС Црна Гора, и на сателиту путем Go4yu. Почеко са радом нови портал. Отворено потпуно технички опремљено дописништво у Београду и почеко са радом нови студио из ког се свакодневно емитују централне вести, емисија Дан, са почетком у 18 часова. Остварена одлична сарадња са РТС, РТВ Пинк, ТВ Коперникус. Број радника у наведеном периоду смањен са 82 на 59 (одлазак у пензију, смртни случај, премештај у другу пословну јединицу).

ТВ Мост - студио Београд

ТВ Мост - Звечан

РТВ ПУЛС, Шилово

У периоду од 2014. до 2018. године повећана производња програма са 23% на више од 40%. Постојећа репортажна кола су уз помоћ ЈП унапређена, тако да је могуће повезивање производног система са 10 камера високе резолуције. Наведеним репортажним колима, самостално и у сарадњи са ТВ Мост реализован велики број јавних и политичких догађаја, културних и спортивских манифестација, концерата и сл. (учествовали и у великом телевизијском подухвату РТС-а приликом преноса војне вежбе "Век победника" из села Међа, општина Лесковац). Повећан број информативних емисија и уведене нове емисије - Са лица неста и Најновија вест. Остварена одлична сарадња са ТВ Прва и РТВ Пинк, технилошки повезани са ТВ Прва и омогућено редовно дневно укључење у програм ТВ Прва. 2018. године РТВ Пулс добила највеће новинарско признање компаније Вечерње новости, "Милан Пантић" за новинарску храброст. У наведеном периоду РТВ Пулс је награђена и на Међународном фестивалу документарног филма у Грачаници "Графест" за три ауторска остварења - "Од блата до звезда, па кући", "Часни крст у Јовића", "Света петка чува Грнчар", а веома добро је оцењен и серијал "Кад легенде зађуте". У сарадњи са Филмским новостима отворено је дописништво у Београду, опремљено опремом за директна укључења у програм РТВ Пулс. У делу радија инвестирано у нову опрему и остварена сарадња са Накси радијом. Сајт је наставио да бележи пораст популарности и у извештајном периоду се афирмисао као један од најпосећенијих портала на српском језику на АП Ким, са просечних милион прегледаних страница годишње. РТВ Пулс је претрпела велику штету приликом хапшења директора Канцеларије за Ким, када су у потпуности уништене две професионалне видео камере из система репортажних кола.

РТВ Пулс

РТВ ГРАЧАНИЦА

Радио Грачаница, сада већ Радио Телевизија Грачаница, је у наведеном периоду знатно увећала производњу програма како радијског тако и телевизијског, што подразумева и унапређење сајта, када су у питању ауторске вести ове наше медијске куће. Од 2015. године почиње са радом неколико тв екипа које у почетку обављају функцију дописништва за ТВ Мост и РТВ Пулс, покривајући централно Косово и Метохију, а по потреби и друге области, чак и ван АП Косово и Метохија. РТВ Центар је отворен 2016. године и убрзо је прерастао у телевизију, тако да данас имамо једну компактну целину, када су у питању радио и тв програм и сајт. Свакодневно се ради на унапређењу програмских садржаја. Екипе су се налазиле на терену у Пећи, Великој Хочи, Ораховицу, Призрену, Мушотишту, Дечанима, Врању, Лесковцу, Прокупљу, Блацу и свим другим местима у којима се одигравала политичка, хуманитарна и културна дешавања. Пропраћени су сви догађаји који су организовани у склопу великих традиционалних манифестација: Видовданске свечаности, Песнички сусрети, значајни фестивали и остale спорте и забавне манифестације. Радио програм: Јутарњи програм, Отворени студио, Вести на свака два сата, централна информативна емисија Дневник и Хроника дана. ТВ програм: Јутарњи програм, Вести у 12 и 15:30, Дневник у 19 часова и Хроника дана у 21 час. Унапређена тв и радиска техника (ЈП Мрежа Мост).

РТВ Грачаница

РАДИО КОСОВСКА МИТРОВИЦА

У периоду 2014-2018. године повећан укупан обим производње за 31 %, тако да данас износи 61 %. Производња вести повећана је за 40 одсто (10 емитовања, наспрам ранијих 6). Прогрес је укључивао постепен раст, а највиши се бележи у 2018. где је сопствена продукција увећана за 14 одсто у односу на 2017. Последње вести се емитују у 22, док су се 2017. завршавале у 19. То је највећа укупна производња радио програма за 36 година постојања радија. Информативна емисија Дневник у 5 у трајању од 25 минута, заменила је Телекс у 18.15 који је трајао 15 минута. Поред свакодневних емисија Радио Трагања (90 минута), Јутарњи програм (180 минута) и три музичке емисије (Ризница, Избор уредника и Радио Сећања), програм су обогатиле емисије, Митровица на длану (пет пута недељно

на различите актуелне теме, 30 минута) и Вече уз радио (пет пута недељно, по 45 минута). Програм се од 2015. емитује и путем радио стриминга, када је направљен и веб сајт радија, који се ажурира свакодневно, са просечним бројем вести 25 до 30 на дан, укључујући и аудио прилоге и емисије од значаја. Сви запослени новинари у радију, паралелно ажурирају и сајт. Портал је направио невероватан искорак, те је из године у годину, према гугл анализици, број корисника растао скоро дупло. Бројни сајтови у Србији реемитују програм Радио Косовска Митровица на својим порталима. Покривени су сви догађаји на терену, избори, посете председника Републике, и свих званичника Владе Србије. Вршени су директни преноси различитих манифестација. Вођене изборне кампање. Унапређена студијска техника (ЈП Мрежа Мост).

Радио Косовска Митровица

АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ ПРЕГОВАРАЧКОГ ПОГЛАВЉА 35

Преговарачки процес са ПИС у Приштини: општи контекст и кључни резултати

Након саветодавног мишљења МСП, којим је позиција Републике Србије знатно ослабљена, Београд се 2010. године својевољно сагласио са оперативним измештањем преговарачког процеса из оквира Уједињених нација у оквире Европске уније, о чему је Генерална скупштина УН у септембру 2010. године донела и одговарајућу резолуцију, управо на предлог Републике Србије.

Република Србија је на тим основама 2011. године започела тзв. технички дијалог са ПИС у Приштини, који је трајао до 2013. године и који је резултирао низом споразума који третирају тзв. техничка питања која се односе на свакодневни живот грађана у Покрајини, попут питања катастра, матичних књига, слободе кретања и других. Овај део преговарачког процеса одвијао се у стратешким околностима снажних притисака Приштине на Србе који живе на Ким, а у чему су јој западни партнери пружали безрезервну подршку, нажалост и директним безбедносним притиском кроз деловање међународних снага КФОР. Тако смо крајем 2012. године дошли у ситуацију да је КФОР оперативно на терену пружао пуну подршку Приштини у укидању свих српских институција и успостављању ефективне контроле Приштине на целој територији Покрајине.

У таквим околностима, Република Србија је након промене власти прихватила да се Дијалог уз посредовање „издигне“ на политички ниво са циљем да покуша да у сарадњи са кључним међународним факторима заштити своје и интересе свог народа у Покрајини. У том смислу, од 2013. године у Дијалогу су постигнути бројни резултати, при чему ни једног тренутка нису угрожени стратешки циљеви српске спољне политике, који укључују економску консолидацију државе и чланство Србије у ЕУ. Штавише, Република Србија је од 2013. године остваривала константан привредни раст и убрзано напредовала у европским интеграцијама. У том смислу је опште познато да је и од стране европских институција званично препозната као један од регионалних лидера у процесу приступања Унији.

Када је реч о конкретним резултатима које је Београд постигао током процеса Дијалога, сматамо да је свакако најважнији резултат **очување мира** као стратешког интереса Срба и Републике Србије. Захваљујући овом достигнућу преговарачког процеса, на Косову и Метохији није било великог, организованог и масовног насиља према Србима, које би било усмерено на њихов прогон са те територије, иако је тај ризик био све непосреднији у периоду који је претходио издању дијалога на политички ниво. Имајући у виду да су Срби који живе у Покрајини најчвршћи гарант очувања територијалне целовитости Републике Србије и свих њених интереса на том простору, сматрамо да се може оценити да је вођење преговора било вредно и да је њима постигнут макар само овај поменут резултат.

Осим тога, преговарачки процес је резултирало и остваривањем и заштитом следећих безбедносних, политичких и економских интереса Срба у Покрајини:

1. Бриселским споразумом Београда, Приштине и НАТО из априла 2013. године **онемогућено је да на северу Косова и Метохије без сагласности КФОР и локалних српских представника буду распоређене пар(војне) формације косовских Албанаца**. Иако су Албанци негирали постојање овог споразума, његово постојање и валидност су недавно потврдили генерални секретар НАТО и представници КФОР, упозоривши Приштину да не предузима радње које би биле у супротности са овим споразумом,
2. Споразумом о полицији осигурано је да за **четири већински српске општине на северу КМ** буде формиран посебан регионални директорат косовске полиције, на чијем челу се налази косовски Србин, који је искључиво надлежан за полицијска питања у овој области,
3. Споразумом о полицији осигурано је да на северу КМ **етнички састав косовске полиције мора да буде у складу са етничком структуром** тог простора, који преко 90% насељавају Срби,
4. Споразумом о мосту **међународно је призната и уважена забриност Срба у Косовској Митровици за безбедност**, тј. њихова потреба да слобода кретања и саобраћања преко главног моста на Ибру не створи могућност албанским

екстремистима да покушају да изврше етничко чишћење Србаи из те последње преостале урбане средине на Ким у којој су остали да живе.

Захваљујући овим постигнућима у безбедносној сфери, сада имамо ситуацију у којој међународни фактор све чешће упозорава Приштину да не сме да угрози безбедност Срба на простору о чијој безбедности ефективно одлучују Срби у косовској полицији. Примедбе да се ради о формацији тзв. независне државе Косово имају само формалну основу, јер Република Србија и већи део човечанства који не признаје независност Ким сматра тамошње институције, па и полицију, привременим институцијама заснованим на Резолуцији 1244 СБ УН. То значи да је Република Србија Споразумом о полицији успела да издејствује да Срби имају право да штите своју безбедност у оквиру постојећег покрајинског система, и да то право непобитно признаје међународни фактор који је демонстрацијом силе до 2012. године деловау у супротном смеру - подржавао је Приштину свим средствима у походу на успостављање пуне безбедносне контроле над већински српским срединама на целој територији Покрајине.

5. **Већина великих западних сила сада сматра да коначан статус Ким још увек није утврђен** и да је за то потребно постићи компромис између Београда и Приштине. Подсећања ради, те силе су пре издизања Дијалога на политички ниво тврдиле да је питање Ким решено проглашењем независности Покрајине и да Србија мора да се са тиме сагласи, па чак и да помогне остваривање ефективне власти Приштине над целом Покрајином,
6. **Међународни фактор је признао да у оквиру косовског правног система постоји потреба за додатном заштитом политичких, верских и других права Срба на Ким** у обиму који је знатно шири од оквира који формално пружају закони који су тренутно на снази у Покрајини. У том смислу, кључни резултат је свакако обавеза Приштине, успостављена Бриселским споразумом и Споразумом од 25. августа 2015. године, да свој уставни оквир измени тако да створи простор да се у њега уведе институција ЗСО. Према тим споразумима, ЗСО ће имати јавна овлашћења и функције које ће се превасходно огледати у вршењу пуног надзора у областима локалне економије, образовања, здравствене и социјалне заштите, урбаног и руралног планирања. На овај начин је Република Србија успела да фактички сруши тзв. Ахтисаријев план, будући да је потребу измене Устава Ким, који је заснован управо на том плану, бриселским споразумом признао и међународни фактор који га је подржавао као неприкосновени и недодирљиви оквир за независност тзв Косова,
7. Кроз постизање и имплементацију Споразума о слободи кретања, Споразума о ИБМ, Споразума о регионалном представљању и бројним другим споразумима **обезбеђена је заштита принципа статусне неутралности** када је у питању представљање Приштине у регионалним организацијама, као и коришћење бројних службених, личних и путних докумената који омогућавају пуну слободу кретања грађана и несметано пословање између две стране,
8. **Сетом споразума о правосуђу обезбеђена је пуна правна сигурност Срба**, тако што је обезбеђено да у покрајинском правосудном систему за Србеу првом или другом степену буду надлежне посебне правосудне јединице, које већински чине српске

судије. Осим тога, тим споразумима обезбеђено је да се у покрајинском правном систему примене све одлуке и пресуде српских судова који су радили у систему Републике Србије до 9. децембра 2016. године, у складу са документом Пуноважност жалби - "*Validity appeal*",

9. **Интензивирање и ширење робне размене, услед чега је Београд као економски јача страна остварио корист мерену у више милијарди ЕУР.** Остваривању овог циља синергијски су допринели сви појединачни поступци који су предузимани у оквиру Дијалога, али су у том смислу најдиректнији утицај имали споразуми привредних комора у оквиру које је постигнут већи број конкретних аранжмана о уклањању пословних баријера и заједничком наступу на домаћем и страним тржиштима, као и решења постигнута у оквиру Споразума о ИБМ, у оквиру којих су усаглашене мере и поступци којима се допринело убрзању протока људи и роба преко прелаза и утврђена решења о питањима административних докумената која прате одређене робе (сертификати) и
10. Постизањем договора да Телеком формира ћерку компанију у Покрајини, обезбеђено је још снажније присуство националног оператора на овом простору и пружена могућност, не само **заштите и јачања економских интереса нове компаније, већ и интереса и унапређења квалитета живота Срба у Покрајини.** Посебно је значајан успех у преносу имовине Телекома која се налази на Косову и Метохију на ћерку компанију мтс доо, као идоговор око доделе 30 локација за базне станице ћерки компанији Телекома Србија и одговарајућих фреквенција, којим је омогућен сигнал мобилне телефоније³ и коришћење 2G, 3G и 4G технологије за српско становништво северно и јужно од реке Ибра на Ким, тамо где су већинске српске средине, али и на микролокацијама још 4 манастира. При томе, корисници "мтс" мреже наставили су да користе своје дотадашње бројеве телефона по важећим тарифама;
11. **Заштита приватне имовине Срба и СПЦ** кроз спречавање примене споразума о катастру на начин који је супротан самом том споразумом постигнутом 2011. године. Наиме, да Београд од 2012. године није инсистирао на доследној примени овог споразума, на начин да се оригинална катастарска документација која је 1999. године измештена са Ким не може доставити специјалном представнику ЕУ пре испуњења свих других одредаба Споразума. Приштина би добила инструмент да и у правном смислу доврши процес легализације отимања имовине Срба, који иначе спроводе њени судови.

---

³ На Бадње вече, 6. јануара 2017. године, становништву Штрпца и Брезовице је по први пут након 1999. године пуштен сигнал мтс мобилне телефоније.

ПОСЛОВИ У ОБЛАСТИ ПРАВОСУЂА, ЉУДСКИХ ПРАВА И ИМОВИНСКО-ПРАВНИХ ПИТАЊА

Правна помоћ-физичка лица

Канцеларија за Косово и Метохију је у извештајном периоду редовно пружала правну помоћ лицима са боравиштем на територији КиМ-а и интерно расељеним лицима(у даљем тексту ИРЛ).Правна помоћ се врши давањем усмених и писаних правних савета, обраћањем надлежним органима Републике Србије и обраћањем међународним мисијама на КиМ(УНМИК, ЕУЛЕКС, ОЕБС, КФОР и др.).Помоћ је везана за имовинске и радноправне односе, судску заштиту, оставину, социјалу, кривично право, катастар и разне друге области од значаја за лица са територије АП КиМ. Велики број странака се обраћа Канцеларији путем телефона или лично тако да је у знатном броју случајева правна помоћ пружана без отварања посебних предмета. Просечно се за пружање правне помоћи обрати 10-15 странака недељно. У извештајном периоду пружена је правна помоћ на описан начин у преко 2000 случајева. Наведена правна помоћ се од стране Канцеларије за Косово и Метохију врши потпуно бесплатно што олакшава положај корисника који су најчешће у тешкој материјалној ситуацији.

Правна помоћ у погледу кривичних прогона против Срба на територији АП Косово и Метохија

Канцеларија је у извештајном периоду наставила са пружањем помоћи лицима српске и неалбанске националности против којих се од стране правосуђа Привремених институција самоуправе на територији АП Косово и Метохија воде монтирани кривични поступци за наводно почињена тешка кривична дела током оружаних сукоба на територији АП Косово и Метохија или за друга кривична дела по оптужницама које су конструисане у циљу вршења притиска за исељавање преосталог српског и неалбанског становништва и спречавање повратка расељених.

Правна помоћ се пружа путем обраћања међународним мисијама које делују на територији АП Косово и Метохија - ЕУЛЕКС-у, УНМИК-у, ОЕБС-у и др. са указивањем на неоснована и политички мотивисана хапшења Срба на територији АП Косово и Метохија док се истовремено не предузимају никакве активности везане за расветљавање масовних злочина почињених над српским и неалбанским становништвом и финансирањем професионалне одбране окривљених што омогућава ангажовање искусних адвоката.

Финасирање одбране се врши преко локалних самоуправа на КиМ на основу годишњег Програма распореда и коришћења средстава за пружање правне помоћи српском и неалбanskом становништву на територији АП Косово и Метохија који се усваја Закључком Владе.Програм за 2015 годину је усвојен Закључком Владе 05. бр. 401-4116/2015 од 09.04.2015. године. Програм за 2016 годину је усвојен Закључком Владе 05. бр. 401-1645/2016 од 08.02.2016. године Програм за 2017-у годину је усвојен Закључком Владе 05 бр- 401-1361/2017 од. 20.02.2017. године. Програм за 2018. годину је усвојен

Закључком Владе 05 бр.401-645/2018 од 23.01.2018. године. Програм за 2019. годину је усвојен Закључком Владе РС 05 број: 401-950/2019 од 7. фебруара 2019. године.

У извештајном периоду Канцеларија је финансирала одбрану или се обавезала да финансира одбрану следећих лица:

- Александра Булатовића из Косова Поља, Јовице Дејановића из Прилужја, Ђорђа Бојковића из Бабиног моста који су окривљени за наводне ратне злочине почињене током априла 1999. године,
- Живорада Јовановића, Ненада Стојковића, Витомирке Гавриловић сви из Партеша, Љубинка Каракића из Грачанице, Златка Лазића и Бобана Станојевића из Липљана, Гордане Славковић из Косовске Каменице и Лазе Лазића из Штрпца, против којих су покренути монтирани кривични поступци на Ким од стране Приштине због наводног вршења притиска на бираче да гласају за Грађанску листу "Српска" на локалним изборима новембра и децембра 2013. године на Ким.
- Стевановић Дејана, Дејана Ђорђевића, Драгана Марковића, Радише Јовановића и Мирослава Ивановића, припадника Косовске полицијске службе из Штрпца који су марта 2014. године окривљени за шпијунажу и одавање службене тајне.
- Слободана Мартиновића, Срећка Мартиновића и Светлане Стојановићиз Новог Брда који су лажно оптужени за наводне ратне злочине из априла 1999. године.
- Оливера Ивановића, Драгољуба Делибashiћа, Небојше и Илије Вујачића и Александра Лазовића сви из Косовске Митровице који су лажно оптужени пред Основним судом у Косовској Митровици за наводна убиства лица албанске националности априла 1999. године и фебруара 2000. године у Косовској Митровици.
- Александра Стојковићу из Партеша који је од стране правосуђа Приштине окривљен да је учествовао у рањавању двојице лица српске националности у селу Грнчар, општина Витина, у циљу онемогућавања прогона правих починилаца, албанских екстремиста.
- Бранка Глигоријевића из села Новаке, Призрен који је окривљен од стране правосуђа Приштине за изазивање националне и верске мржње само због ношења српских облека на одећи.
- Зорана Вукотића из Прилужја, расељеног лица кога је Црна Гора 2016. године изручила Приштини због наводних ратних злочина током 1999. године
- Богдана Митровића из Суве Реке расељеног лица ухапшеног 28.08.2017. године због наводних ратних злочина током 1999. године приликом обиласка завичаја на црквени празник Велика Госпојина
- Саше Аранђеловића, Дејана Урошевића и Горана Славковића ухапшених 22. 10.2017. године у својству пратилаца расељених лица која су ишла на гласање на административном прелазу Јариње због наводних превоза експлозивних средстава
- Дарка Тасића из Призрена расељеног лица ухапшеног новембра 2017. године на административном прелазу Брњак због наводних ратних злочина током 1999. године
- Милорада Зајића повратника из Клине ухапшеног 19.03.2018. године због наводних ратних злочина током 1999. године када је дошао у КПС станицу да пријави крађу на свом имању

- Дејана Славића, расељеног расељеног лица из Обилића ухапшеног 05.05.2018. године на административном прелазу Јариње због наводних ратних злочина током 1999. године
- Радована Стојковића, Јована Денића, Предрага Ђорђевића, Александра Ђорђевића и Ненада Стојановића сви из Гњилана ухапшених 10.07.2018. године који су лажно оптужени пред Основним судом у Гњилану за наводни притисак на српске припаднике Косовских безбедносних снага да напусте ту формацију
- Радомира Антића, из Паралова, Гњиланеухапшеног 27.07.2018. године због неовлашћеног поседовања оружја и муниције
- Витомира Илића из Кормињана, Косовска Каменицаухапшеног 01.08.2018. године због наводних ратних злочина током 1999. године
- Драгиши Марковићу, Недељку Спасојевићу, Марку Росићу, Саши Ђурићу и Силвани Арсовић сви из Косовске Митровице ухапшенима 24.11.2018. године под лажном оптужбом за учешће у убиству српског лидера Оливера Ивановића у Косовској Митровици.

Наведени кривични поступци воде се у циљу опструкције повратка ИРЛ и застрашивања истих од предузимања било каквих активности за повраћај своје имовине коју су узурпирали албански екстремисти.

Као резултат финансирања одбрана од стране Канцеларије, гаранција и протеста упућених међународним мисијама на Ким током извештајног периода:

- Основни суд у Урошевцу је пресудом од 01.09.2014. године ослободио свих оптужби Лазу Лазића из Штрпца.
- Врховни суд ПИС је пресудом од 02.10.2014. године ослободио оптужби за ратне злочине Јовицу Дејановића из Прилужја и Ђорђа Бојковића из Бабиног моста.
- Врховни суд ПИС је пресудом од 06.11.2014. године ослободио оптужби за ратне злочине троје Срба из Новог Брда Слободана Мартиновића, Срећка Мартиновића и Светлане Стојановић који су лажно оптужени за ратне злочине из периода 1999. године.
- Пресудама правосудних органа ПИС-а свих оптужби ослобођени су 2014. и 2015. године-Живорад Јовановић, Ненад Стојковић, Витомирка Гавриловић сви из Партеша, Љубинко Каракић из Грачанице, Златко Лазић и Бобан Станојевића из Липљана, Гордана Славковић из Косовске Каменице те Стевановић Дејан, Дејан Ђорђевић, Драган Марковић, Радиша Јовановић и Мирослав Ивановић из Штрпца.
- Саша Аранђеловић, Дејан Урошевић и Горан Славковић ослобођени су свих оптужби.
- Бранко Глигоријевић ослобођен је оптужбе.
- Богдан Митровић ослобођен је 12.01.2018. године свих оптужби.
- Дејан Славић ослобођен је оптужбе.
- Радован Стојковић, Јован Денић, Предраг Ђорђевић, Александар Ђорђевић и Ненад Стојановић ослобођени су истог дана када су ухапшени свих оптужби.

- Зоран Вукотић је ослобођен оптужбе за убиство, али је првостепеном пресудом осуђен за наводно малтретирање албанских цивила током рата. Одбрана је уложила жалбу.

Основни суд Привремених институција самоуправе у Косовској Митровици донео је 21. јануара 2016. године пресуду којим се Оливер Ивановић и поред свих изведенih доказа и сведочења који су потврдили његову невиност проглашава кривим за наводна убиства лица албанске националности током 1999. године у Косовској Митровици док су Драгољуб Делибашић, Илија Вујачић, Небојша Вујачић и Александар Лазовић захваљујући ефикасним напорима одбране ослобођени оптужби за наводно почињена дела. Адвокати Оливера Ивановића уложили су жалбу против наведене пресуде те је Апелациони суд ПИС је укинуо осуђујућу пресуду за Оливера Ивановића дана 16.02. 2017. године и вратио поступак Основном суду на поновно одлучивање док је Ивановић пуштен из притвора да се брани са слободе. Нажалост Оливер Ивановић истакнути политички лидер Срба са Косова и Метохије је 16. јануара 2018. године убијен у терористичком нападу у Косовској Митровици што представља догађај који је тешко потресао све грађане Републике Србије, а посебно Србе са Косова и Метохије и целокупну јавност.

Канцеларија је у извештајном периоду такође пружала правну помоћ радницима јавног предузећа Национални парк „Шар планина“ из општине Штрпце против којих се који се пред органима Привремених институција самоуправе у Урошевцу води кривични поступак за наводно почињена дела злоупотребе службеног положаја и уништавање шуме након што су дана 7. октобра 2015. године припадници полицијске јединице КПС-а – РОСУ упале у просторије јавног предузећа Националног парка „Шара“ у Штрпцу и на бруталан начин ухапсили 15 радника српске националности који су касније пуштени. Поводом наведеног случаја Канцеларија се обраћала свим међународним мисијама које делују на територији АП Косово и Метохија, са захтевом да се обустави предметни кривични поступак као политички мотивисан, а такође су обезбеђена средства и предузете све радње да се преко општине Штрпце финансирају трошкове одбране радника Националног парка Виолете Стаменковић, Милована Филиповића, Горана Васиљевића, Јовице Марића, Слађане Сталетовић и Светозара Ђурића. Како би се заштитили радници Националног парк „Шар планина“ Штрпце који је угрожен активностима Приштине Канцеларија је у сарадњи са ресорним Министарством заштите животне средине иницирала доношење Закључка Владе 05 бр. 023-12825/2016 од 27.12.2018. године којим се обезбеђују средства од 150.000 евра за финансирање трошкова новчаних казни које је правосуђе Приштине наметнуло радницима Националног парка који су новчано кажњени само зато што су радили по прописима Приштине.

У извештајном периоду од стране Канцеларије за намене пружања правне помоћи у кривичним поступцима у 2014-ој години исплаћено је 3.638.050, 00 динара, у 2015-ој години исплаћено је 7.000.000,00 динара, у 2016-ој години исплаћено је 7.000.000,00 динара, у 2017-ој години исплаћено је 10.000.000,00 динара, док је током 2018. године исплаћено 10.000.000,00 динара.

Заштита имовине Републике Србије и имовине привредних субјекта на територији АП Косово и Метохија

По питању заштите имовине Републике Србије, имовине правних и физичких лица на територији АП КиМ Канцеларија за КиМ је путем формирања Радне групе за предлагање мера за заштиту имовине Републике Србије, имовине правних и физичких лица на територији АП КиМ и за израду евиденције о наведеној имовини формиране Закључком Владе 05 бр. 02-7479/2015-1 од 06.08.2015. године предузела активности да се путем наведене Радне групе координирају све активности везане за заштиту имовине на територији АП КиМ на једном месту путем сарадње свих релевантних субјеката, државних органа и предузећа која су корисници или власници наведене имовине. Задатак Радне групе је прикупљање и систематизација података о имовини на КиМ, припрема преговора о имовини са Приштином и координација активности на заштити имовине Србије на КиМ. У извештајном периоду путем координације са члановима Радне групе прикупљени су подаци о имовини државних органа и јавних предузећа на територији АП КиМ.

У ранијем периоду ове активности су се обављале парцијално и на нивоу појединачних министарстава и предузећа. Проблематиком имовине РМХК Трепче бавило се тако Министарство надлежно за рударство док се проблематиком имовине ЕПС-а на КиМ бавило Министарство надлежно за енергетику. Радна група омогућава да активности око имовине на КиМ решавају на једном месту у телу којим председава Канцеларија за КиМ.

У извештајном периоду Привремене институције самоуправе на територији АП Косово и Метохија једнострano су предузеле низ активности везаних за промену статуса и отуђење имовине Републике Србије и имовине привредних субјеката на територији АП Косово и Метохија. Тако су 1. марта 2017. године године донеле Одлуку о неоснованом одузимању имовине Републике Србије, односно имовине регистроване на име Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, Савезне Републике Југославије, Социјалистичке Републике Србије, Републике Србије која се налази на територији АП Косово и Метохија. На иницијативу Канцеларије Влада је донела Одлуку 05 бр. 021-2512/2017 од 17.03.2017. године којом се поништавају све последице предметне одлуке ПИС.

Активности Приштине су посебно усмерене на имовину скијашко-хотелског комплекса у општини Штрпце. Међуминистарска комисија Привремених институција самоуправе на КиМ је на основу резултата тендера за доделу концесије за изградњу и управљање Ски центра Брезовица на Шар планини донела одлуку новембра 2014. године о додели уговора француско-андорском конзорцијуму MDP Consulting & Compagnie des Alpes SA&PGI Management&Outdoor Kosovo. Наведеном одлуком је предвиђена додела Скијашког комплекса Брезовица поменутом конзорцијуму на 99 година. Приштина овом одлуком једнострano покушава да узурпира имовину предузећа Ски центар Брезовица д.о.о. чији су оснивачи Инекс интерекспорт а.д. Београд и ЈП Скијалишта Србије као и приватно земљиште српског становништва у општини Штрпце. Канцеларија за КиМ је у извештајном периоду у координацији са Ски центром Брезовица д.о.о., ЈП Скијалишта Србије и представницима Грађанске листе Српска у Привременим институцијама предузела низ активности усмерених на спречавање отуђења Ски центра Брезовица, а

током презентације мастер плана за изградњу новог ски центра представницима француско-андорског конзорцијума 02.03.2015. у просторијама општине Штрпце су презентовани подаци о власничкој структури Ски центра Брезовица.

Конзорцијум је према условима тендера за доделу концесије требао да до 31. маја. 2016. години достави банкарске гаранције као доказ о средствима које намерава да уложи у изградњу новог Ски центра, али то није учинио већ је доставио само понуду да се као чланице конзорцијума појаве четири нове компаније и то турскакомпанија “Akgirisim” и три француске компаније “Poma”, MND Group и “Societe des trois valles” које наводно имају обезбеђену финансијску подршку Европске банке за обнову и развој и Међународне финансијске корпорације (чланица групације Светске банке). Канцеларија је 31. маја и 03. јуна 2016. године упутила писма упозорења наведеним компанијама и банкама да би свако њихово евентуално учешће у активностима везаним за отуђење имовине Републике Србије узроковало покретање судских и арбитражних поступака против њих услед кршења начела својинског права. Међуминистарска комисија је дана 17. јуна 2016. године донела одлуку да конзорцијум који је добио концесију није испунио одредбе уговора закљученог 15.04.2015. године будући да није доставио банкарске гаранције као доказ да има обезбеђена средства за изградњу новог хотелског комплекса. На основу наведеног, Међуминистарска комисија је поништила дату концесију и предложила Влади Приштине распуштање комисије будући да за њен рад више нема основа. У образложењу своје одлуке комисија је навела да је узрок неиспуњавања уговора од 15.04.2015. године, односно недостављање банкарске гаранције. Активности Канцеларија везан за упућивање писма упозорења компанијама Akgirisim”, “Poma”, “Societe des trois valles и MND Group као и Европској банци за обнову и развој и Међународној финансијској корпорацији са обавештењима да би свако њихово евентуално учешће у активностима везаним за отуђење имовине Републике Србије узроковало покретање судских и арбитражних поступака против њих услед кршења универзалних начела својинског права, а такође и контакти са турским амбасадором у Србији који је обавештен о спорним активностима турске компаније “Akgirisim”.

Канцеларија је поводом предмета Ски центра Брезовица у извештајном периоду у координацији са Министарством привреде, Министарством финансија, Државним правобораништвом, Ски центром Брезовица д.о.о, ЈП Скијалишта Србије и Фондом Инекс интерекспорт а.д. Београд предузела низ активности усмерених на спречавање отуђења Ски центра Брезовица, укључујући и правну помоћ у судским и управним поступцима које ЈП Скијалишта Србије и Фонд Инекс интерекспорт а.д. Београд воде пред органима Привремених институција самуправе за поништај одлуке о експропријацији земљишта Ски центра. Закључком Владе 05 бр. 02-5712/2016 од 17. јуна образована је Радна група за заштиту Ски центра Брезовица која ће координисати активности на заштити Ски центра чији су чланови представници наведених органа и привредних субјеката, а којом председава Канцеларија. У оквиру рада Радне групе осмишљене су стратегије за заштиту Ски центра Брезовица у наредном периоду док се са руководством Ски центра обавља редовна комуникација у циљу праћења стања на терену. На иницијативу Канцеларије Влада је донела Одлуку 05 бр. 021-2512/2017 од 17.03.2017. године којом се поништавају све последице предметне одлуке ПИС. Као резултатправне и логистичке помоћи пружене Ски центру Брезовица Влада ПИС је 22.09.2017. године укинула одлуку о експропријацији непокретности Ски центра Брезовица, а Ски центар је

несметано радио током скијашке сезоне 2016/2017и скијашке сезоне 2017/2018. За ревитализацију и модернизацију жичара Ски центра Брезовица и набавку машинске опреме и моторних санки Влада Србије издвојила је у децембру месецу 2018. године 15.556.000,00дин.

Посебна пажња посвећена је Р.М.Х.К. Трепча Звечан према којој се од стране Приштине врши институционални притисак у циљу противправног преноса имовине наведеног комбината на лажну државу “Косово”.

Влада Привремених институција самоуправе је путем измена Закона о јавним предузећима у јануару 2015 покушала да РМХК “Трепча” а.д. Звечан прогласи јавним предузећем, односно да наведени привредни субјект прогласи својином непризнате државе. На основу благовремене интервенције Канцеларије за КИМ према дипломатским представништвима САД, Велике Британије, Француске, Немачке и Италије, Канцеларији специјалног представника ЕУ Самуела Жбогара, Фернанду Ђенитилинију представнику ЕУ за земље западне Европе, западног Балкана и Турске Приштина је повукла предлог из Скупштине те је статус Трепче остао непромењен.

Други покушај Приштине да промени статус РМХК “Трепча” додгодио се 8. октобра 2016. године доношењем закона којим се Трепча проглашава власништвом лажне државе “Косово” услед чега је Влада Републике Србије на предлог Канцеларије донела Одлуку 05 бр. 021-9652/2016 од 11.10.2016. године којом се поништавају све правне последице аката и радњи Приштине према РМХК Трепча, потврђује функционисање РМХК Трепча у постојећем правном статусу и са постојећом власничком структуром налаже надлежним државним органима да из своје надлежности предузму мере у циљу заштите имовине и статуса РМХК Трепча. У циљу реализације мера за заштиту РМХК Трепча Канцеларија је у наставила са пружањем правне помоћи управи, власницима и повериоцима РМХК Трепча у циљу заштите њихове својине од активности Приштине усмерених на отуђење имовине РМХК Трепча. Канцеларија је пружила правну помоћ српским банкама повериоцима Трепче и то Косовској банци а.д. у стечају, Југобанци а.д. у стечају у судским поступцима за заштиту својих потраживања, а такође је у сарадњи са Пројектом правне помоћи обезбеђена правна помоћ за заштиту права из радних односа односа за 411 радника Трепче српске националности који су пртерани са својих радних места након 1999. године из погона Трепче јужно од Ибра, а који су 28. фебруара 2017. године поднели Захтев за оцену уставности Закона о Трепчи ПИС. Услед правне и логистичке помоћи Канцеларије пружене РМХК Трепча органи ПИС до данас нису у могућности да примени Закон о Трепчи донет 08. октобра 2016. године којим је Приштина противправно присвојила 80% власништва Трепче. 3. фебруара 2019. Скупштина у Приштини потврдила је Статут Трепче, чиме је покренут поступак имплементације противправног Закона о Трепчи.

Канцеларија за КИМ и у наредном периоду планира да пружа правну помоћ представницима Српске листе, локалним самоуправама са српском већином и предузећима која су власници или повериоци РМХК Трепча у свим поступцима пред међународним органима или органима Приштине за заштиту имовине и правног субјективитета овог предузећа.

За изградњу Фабрике стартер акумулатора Влада Србије је одвојила 582.992.219,60 динара (14 милиона евра). По динамици деловања спроведене су потребне радње за регистрацију и формирање предузећа и објављен отворени позив за набавку технолошке опреме и израду главног пројекта.

Канцеларија за Ким у извештајном периоду израдила је и упутила више писама надлежним међународним мисијама на Ким -УНМИК-у, ЕУЛЕКС-у, ОЕБС-у, Канцеларији специјалног представника ЕУ Самуела Жбогара, Фернанду Ђенитилинију представнику ЕУ за земље западне Европе, западног Балкана и Турске те амбасадама САД, Велике Британије, Француске, Немачке и Италије са захтевом за спречавање продаје имовине Републике Србије на територији Ким и обустављање продаје јавних и друштвених предузећа у српским срединама на територији АП Ким од стране такозване Косовске агенције за приватизацију. Активности Косовске агенције нарочито су усмерене на српску енклаву Штрпце где се најзначајнији привредни субјекти као што су Фабрика Лола Штрпце, Земљорадничка Задруга Штрпце, Робна кућа Младост, Хотел Јуниор и Ветеринарска станица Штрпце коју третирају као друштвена предузећа над којима треба спровести ликвидацију. Под ударом тзв. Косовске агенције је такође и подручје Грачанице у вези са земљиштем предузећа "Ратар".

Правна помоћ привредним субјектима на територији АП Косово и Метохија

Имајући у виду да су привредни субјекти са територије АП Косово и Метохија поред економских тешкоћа које су изазване дугогодишњим санкцијама, узурнацијом имовине од стране албанских екстремиста, губитком тржишта, тешкоћама промета робе преко административних прелаза са, недостатком кредитирања и слично, суочени и са противправном приватизацијом која се спроводи од тзв. Косовске агенције за приватизацију; Канцеларија је током 2015. године пружила правну помоћ Министарству привреде приликом Нацрта Закона о изменама и допунама закона о приватизацији у делу који се односи на привредне субјекте чије је седиште или се претежна делатност одвија на територији Косова и Метохије.Законом који је донет 27. маја 2015. године прописано је да су привредни субјекти са територије АП Косово и Метохија заштићени од поверилаца у року од годину дана од дана ступања закона на снагу што је било од изузетног значаја за редовно пословање наведених привредних субјеката.

Будући да је 27. маја 2016. године истекао рок заштите прописан наведеним законом Канцеларија је у сарадњи са Министарством привреде дала иницијативу за доношење Закључка Владе Републике Србије 05. бр. 023-4969 од 24. 05.2016. године којим је дата препорука надлежним органима државних поверилаца (Пореска управа, Фонд за развој, јавна предузећа, банке у стечају и др) да до 31.12.2016. године не спроводе поступак наплате својих потраживања према привредним субјектима чије се седиште или чије се претежно пословање или имовина налазе на територији АП Косово и Метохија. Услед истека рока заштите предвиђеног наведеним закључком Канцеларија је у сарадњи са Министарством привреде дала иницијативу за израду новог закључка који је усвојен на седници Владе одржаној 23.12.2016. године под ознаком 023-12305/2016,којим се препоручује надлежним органима државних поверилаца да не издају налоге за блокаду

рачуна, односно не спроводе поступак наплате својих потраживања до 31.12.2017 године, према субјектима приватизације чије се седиште налази или претежна делатност обавља на територији АП Косово и Метохија, или чија се имовина налази и на територији АП Косово и Метохија. Са наведеним активностима се наставља те је Канцеларија сарадњи са Министарством привреде иницирала доношење Закључка Владе Републике Србије 05. бр. 023-12659/2017 од 21.12.2017. године којим је дата препорука надлежним органима државних поверилаца да до 31.12.2018. године не спроводе поступак наплате својих потраживања према привредним субјектима чије се седиште или чије се претежни пословање или имовина налазе на територији АП Косово и Метохија, а такође је Канцеларија је у сарадњи са Министарством привреде дала иницијативу за доношење Закључка Владе Републике Србије 05. бр. 023-12438/2018 од 20. 12.2018. године којим је дата препорука надлежним органима државних поверилаца да до 31.12.2019. године не спроводе поступак наплате својих потраживања према привредним субјектима чије се седиште или чије се претежне пословање или имовина налазе на територији АП Косово и Метохија.

У циљу решавања проблема великих привредних субјеката са територије АП Косово и Метохија Канцеларија је такође у сарадњи са Министарством привреде почев од маја 2016. године иницирала активности везане за стратешку анализу стања наведених привредних субјеката како би се осмислиле и предузеле активности за њихов опстанак. На основу наведене анализе спроведена је сарадња са Министарством привреде, Министарством рада, запошљавања и социјалне политике и Министарством финансија и сачињена припрема за израду социјалних програма који ће се на бази добровољног опредељивања радника спровести у предузећима чије је седиште или делатност на територији АП КИМ и то са предузећима:РМХК “Трепча” а.д. Звечан, „Лола ФОТ“ д.д.-Лешак, „Универзал“-Лепосавић, „Маркетинг експорт“ а.д. Лепосавић, „Монтинг енергетика“, „Урбанизам“ Косовска Митровица, „Механизација“ Косовска Митровица, „Кристал“ Лепосавић и „Копаоник“ Лепосавић. Са израдом социјалних програма за наведена предузећа кренуће се током 2017 године. Такође су обављене активности везане за стратешку анализу стања предузећа “Трепча-Игал” Лепосавић д.о.о., “Храст“ Лепосавић д.о.о., “ППТ Зглобни лежајеви“ а.д. Лепосавић.и „Житопродукт“ Лепосавић а.д.

На иницијативу Канцеларије за КИМ током 2017. године у сарадњи са Министарством привреде, Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, и Националном службом за запошљавање су припремљени и релизованы социјални програми за раднике Рударско металуршко хемијског комплекса “Трепча” а.д. Звечан-558 радника, Универзал“ДП, Лепосавић-51 радник, Лола фабрика отковака Лешак-18 радника, Копаоник а.д. Лепосавић-3 радника и Маркетинг-Експорт, а.д. Лепосавић-3 радника, који представљају вишак запослених (укупно 637 радника) и који се реализују из буџета Републике Србије у висини од 456,672,602.26 динара.

Канцеларија се током 2017. године укључила и у решавање проблема радника Шумског газдинства Ибар из Лепосавића које представља организациону јединицу у саставу Јавног предузећа „Србијашуме“ чијих 101 запослених услед опструкција ПИС нису у могућности да из своје делатности обезбеде средства за исплату зарада и доприноса. По основу наведене проблематике у координацији са надлежним органима иницирана је измена

Годишњег програма пословања ЈП "Србијашуме" за 2018. годину које су омогућиле исплату зарада радника Шумског газдинства Ибар из буџета ЈП „Србијашуме”.

У извештајном периоду Канцеларија је пружала и саветодавну и стручну помоћ предузећима која су угрожена поступцима тзв. Косовске агенције за приватизацију. Предузећу „Универзал“-Лепосавић, у извештајном периоду пружена је правна помоћ везана за кривични судски поступак који правосуђе Приштине води против Стане Илић, бивше директорке "Универзала" услед тога што не жели да имовину предузећа преда лицу које тврди да је купац имовине на основу приватизације коју је спровела Приштина, а што је супротно правном поретку Републике Србије. Циљ наведене правне помоћи је да се Стана Илић заштити од кривичног прогона Приштине, али да истовремено предузеће „Универзал“ настави са редовним пословањем без опасности од отуђења имовине.

Како би се омогућио наставак рада Национални парк „Шар планина“ Штрпце који је угрожен активностима Приштине Канцеларија у сарадњи са ресорним Министарством пољопривреде и заштите животне средине иницирала доношење Закључка Владе 05. бр. 023-12075/2016 од 15. децембра 2016. године, којим је усвојен Извештај о проблемима и поремећаја рада Националног парка „Шар планина“ и којим су обезбеђена средства за финансирање зарада и доприноса радника Националног парка током 2017. годинекао и средства за трошкове правне заштите радника Националног парка. Такође током 2017. године Канцеларија је у сарадњи са ресорним Министарством заштите животне средине иницирала доношење Закључка Владе 05. бр. 023-12834/2017-1 од 28. децембра 2017. године, којим је усвојен Извештај о проблемима и поремећаја рада Националног парка „Шар планина“ и којим су обезбеђена средства за финансирање зарада и доприноса радника Националног парка из текуће буџетске резерве током 2018. године.

Канцеларија се такође укључила у решавање проблема пословања Јавног предузећа за водоснабдевање и за производњу и дистрибуцију електричне енергије „Ибар“ са седиштем у Зубином Потоку у чијем саставу су вештачко акумулационо језеро Газиводе на реци Ибар и хидроелектрана Газиводе. Проблеми су везани за оштећења на брани, недостатак средстава за одржавање инфраструктуре услед неплаћања за испоручену електричну енергију коју производи јавно предузеће и неусаглашеност органа предузећа са одредбама Закона о јавним предузећима. У циљу решавања наведених проблема Канцеларија је у извештајном периоду иницирала и одржала састанке са представницима Министарства за рударство и енергетику, ЈП "ЕПС", ЈП "Електрокосмет" Приштина, ЈП „Ибар“ Зубин Поток и СО Зубин Поток на којима су договорени модалитети са превазилажење проблема који су усвојени Закључком Владе 05. бр. 023-5136/2016 од 03. јуна 2016. године. Наведеним Закључком регулисано је плаћање електричне енергије коју производи хидроелектрана Газиводе, а коју ЈП „Ибар“ Зубин Поток испоручује ЈП "Електрокосмет" Приштина.

Пројекти правне помоћи

Након јуна 1999. године српско и неалбанско становништво на простору АП КиМ суочено је са масовним случајевима кршења и угрожавања људских права који обухватају узурпацију стамбених објекта, пословних простора и земљишта, уништавање и оштећење стамбених објеката, фалсифоковање документације о својинским правима и друго, а

посебно су угрожена права ИРЛ. Како би заштитили своја угрожена имовинска права оштећени су приморани да воде судске и друге поступке пред органима ПИС.

У циљу обезбеђивања стручне и редовне правне заштите имовинских права становништву на територији АП Ким као и ИРЛ извештајном периоду током друге половине 2014. године и друге половине 2015. године Канцеларија је активно сарађивала са Пројектом правне помоћи (LegalAid) у имовинско-правној области за лица са Ким који се финансирао из средстава ЕУ-ИПА 2011-03 за период 2013-2015. године, а који је спровођен од стране организације Диодикасија. Пројекат ИПА 2011-2013 "Подршка спровођењу стратегија за интерно расељена лица, избеглице и повратнике-правна помоћ" завршен је 15. јуна 2015. године. Правна помоћ је пружена у 5.587 предмета, од чега је затворено-решено 1.856 предмета, а остало је отворено 3.731 предмета. Укупно од свих предмета је 404 из Хрватске (7%), 113 из БИХ (2%) а остали предмети се односе на ИРЛ са Ким.

У циљу континуитета у пружању правне помоћи корисницима са територије АП Косово и Метохија, Канцеларија је након завршетка Пројекта правне помоћи другој половини 2015. године на основу резулата јавног конкурса за финансирање пројекта невладиних организација финансирала са 2.037.000,00 динара НВО - Удружење за пружање бесплатне правне помоћи из Лепосавића које реализује пројекат пружања бесплатне правне помоћи ИРЛ и Србима и неалбанцима са боравиштем на територији АП Косово и Метохија у поступцима који се воде пред судским и другим органима ПИС-а на територији АП Косово и Метохија за заштиту имовинских и других људских права. Наведени пројекат се спроводио у периоду јул-децембар 2015. године У извештајном периоду пројектни тим састављен од правника ангажованих на пројекту је био присутан на 41 судском рочишту, а написано је 67 поднесака (жалбе, дописи, кривичне пријаве, прецизирање захтева и др.) и великим делом је покривао потребе за пружањем бесплатне правне помоћи корисницима Пројекта ИПА 2011-2013.

У првој половини 2016. године НВО - Удружење за пружање бесплатне правне помоћи је наставило да пружа правну помоћ лицима са територије АП Косово и Метохија путем писања неколико десетина поднесака (тужби, жалби, одговора укључујући и две уставне тужбе и др), а обезбеђено је и заступање на 37 рочишта пред судовима на територији АП Косово и Метохија. Наведена правна помоћ је вршена у координацији са Канцеларијом у првој половини 2016. године без трошкова по буџет Републике Србије и бесплатно за кориснике.

У извештајном периоду Канцеларија је активно сарађивала са новим Пројектом правне помоћи (LegalAid) у имовинско-правној области за лица са Ким који се финансира из средстава ЕУ- ИПА 2013 у трајању од две године, у вредности од 3.651. 630, 00 евра који је започео август 2016. године на основутендера који је спроведен од стране Министарства финансија у сарадњи са Канцеларијом за Ким под надзором Делегације ЕУ у Београду. Пројекат спроводи организација „HDEuropeanConsultingGroup“. Поред пружања бесплатне правне помоћи, од посебног значаја је заступање интерно расељених лица пред судовима и другим органима на територији АП Косово и Метохија, чиме им се омогућава да поврате своју бесправно узурпирани, оштећену или уништену имовину и да остваре права која су им ускраћена у протеклих 17 година. Пројекат има канцеларије у

Београду, Краљеву, Нишу и Врању, где је концентрација интерно расељених лица најгушћа, као и у Грачаници и Косовској Митровици где сарадници пројекта раде преко локалних НВО. На основу случајева и искуства Пројекта правне помоћи у извештајном периоду сачињени су Извештај о преварним трансакцијама, Извештај о уништењу и оштећеној имовини, Извештај о катастру и Извештај о нелегалној приватизацији на Ким намењени јавној дистрибуцији у циљу информисања јавности о стању људских права Срба и неалбанаца на Ким. Наведени пројекат правне помоћи је јединствен у томе што корисницима омогућава комплетну правну помоћ без трошкова по кориснике. Пројекат је трајао до 23. октобра 2018. година и водио је 4796 отворених предмета. У сарадњи са Делегацијом ЕУ у Београду завршен је избор новог Пројекта такође у трајању од две године који је без прекида у континуитету наставио пружање правне помоћи корисницима. Правници пројекта са положеним правосудним испитом бесплатно уз добијено пуномоћје заступају интерно расељена лица са Ким и Србе и неалбанце који и даље живе на Ким пред правосудним и другим органима Привремених институција на Ким.

Канцеларија је током 2014. године на основу резултата јавног конкурса за финансирање пројекта невладиних организација финансирала пројекте удружења везаних за бесплатну правну помоћ и то са 1.212.250,00 динара пројекат “Анализа правних оквира у области јавних финансија и области управљања имовином у циљу одрживог развоја општина са српском већином на Ким” удружења “Продор” из Краљева, са 550.000,00 динара, пројекат “Организација правне помоћи сведоцима у процедури истраживања злочина на Ким” Удружења породица киднапованих и несталих лица на Ким и са 637.750,00 динара, пројекат “Функционална, социјална и породична заштита на Ким” удружења “Институт за социјалне алтернативе” из Београда.

Канцеларија је током 2015. године на основу резултата јавног конкурса за финансирање пројекта невладиних организација финансирала са 2.037.000,00 пројекат Пружање бесплатне правне помоћи ИРЛ и Србима и неалбанцима са боравиштем на територији АП Ким” удружења “Удружење за пружање бесплатне правне помоћи” из Лепосавића.

Канцеларија је током 2016. године на основу резултата јавног конкурса за финансирање пројекта невладиних организација финансирала са 2.000.000,00 динара пројекте удружења везаних за бесплатну правну помоћ и то са 1.400.000,00 динара пројекат “Инкубатор за правну помоћ-подизање капацитета за заштиту и унапређење имовинско правних интереса Републике Србије и њених грађана на Косову и Метохији” удружења “Центар за социјалну подршку”, Косовска Митровица и са 600.000,00 динара пројекат “Како до права и правде за Србе на Косову и Метохији” удружења „Кућа правде Стразбур” Београд.

Канцеларија је у марту 2017. године на основу резултата јавног конкурса за финансирање пројекта невладиних организација финансирала са 2.000.000,00 динара пројекте удружења везаних за бесплатну правну помоћ и то са 900.000,00 динара пројекат “Јачање правних механизама за заштиту људских и имовинских права Срба на Ким” удружења “Центар за заступање демократске културе”, Косовска Митровица, са 380.000, 00 динара пројекат “Превод на енглески и штампање монографије Отета истина”, Удружења продица киднапованих и несталих лица са Ким, Београд и са 420.000,00 динара пројекат

“Мониторинг процеса приватизације друштвених предузећа на КиМ и усклађености праксе УНМИК администрације са Резолуцијом 1244 СБ УН” удружења „Београдски форум за свет равноправних”, Београд. Канцеларија је у децембру 2017. године са 497.000. динара на основу резултата стално отвореног јавног конкурса финансирала пројекат - Превод на енглески језик и штампа књиге «Судија у рату и миру аутора Данице Маринковић» удружења „Покрет за Косово и Метохију у Србији“- Београд.

Канцеларија је током 2018. године на основу стално отвореног јавног конкурса за финансирање пројекта невладиних организација финансирала пројекте удружења везаних за бесплатну правну помоћ и то пројекат “20 година трагања за истином и правдом“ Удружења киднапованих и несталих лица са 300.000 динара и пројекат иницирања решавања питања тужби за накнаду штете за узурпирани, оштећену и уништену имовину на КиМ Удружења Заједно за нас са 498.451,22 динара преко стално отвореног годишњег конкурса Канцеларије за финансирање пројекта НВО.

Заштита имовине Српске православне цркве на територији АП Косово и Метохија

Канцеларија је у извештајном периоду наставила са пружањем помоћи Српској православној цркви у циљу заштите црквене имовине на територији АП Косово и Метохија путем финансирања рада Правне службе Епархије Рашко-призренске у циљу вођења судских и управних поступака на територији АП Косово и Метохија за заштиту и повраћај СПЦ на КиМ и прикупљања документације о имовини. Најзначајнији успех Правне службе Епархије Рашко-призренске и њеног заступања представља одлука Уставног суда Привремених институција самоуправе на територији АП Косово и Метохија од 20.05.2016. године којим је поништена одлука Посебне Коморе Врховног суда ПИС од 15.06.2015. године којом је оспорено право манастира Високи Дечани на 24 хектара манастирског поседа чиме је манастиру Високи Дечани коначно признато право својине на наведеном земљишту иако наведену одлуку одбија да спроведе ПИС општина Дечане. Приштина наставља са угрожавањем имовине СПЦ на територији АП КиМ при чему је посебно угрожен храм Христа Спаса у центру Приштине који Привремене институције самоуправе чак проглашавају “дивљом градњом” и желе да га уклоне рушењем, а такође се и код албанског становништва општине Дечане врши масовна кампања против манастира Високи Дечани.

У извештајном периоду од стране Канцеларије за намене финансирања рада правне службе Епархије Рашко-призренске у 2014-ој години исплаћено је 800.000,00 динара, у 2015-ој години исплаћено је 1.600.000,00 динара, у 2016-ој години исплаћено је 1.600.000,00 динара, у 2017-ој години исплаћено је 1.600.000,00 динара и у 2018. години исплаћено је 1.600.000,00 динара.

Правна помоћ представницима српске заједнице у Привременим институцијама на територији АП Косово и Метохија

Након избора одржаних у режиму ПИС на територији КиМ јуна 2014. године пружана је правна и саветодавна помоћ представницима Грађанске листе “Српска” поводом израде жалби и тужби на одлуке Централне изборне комисије ПИС. Правна и саветодавна помоћ представницима Грађанске листе “Српска” пружана је и августа месеца 2014. године

повојом конституисања Скупштине Привремених институција на Ким након избора и поступка пред Уставним судом ПИС.

Представници Канцеларије су у извештајном периоду пружали стручну правну помоћ представницима српске заједнице у Скупштини Привремених институција самоуправе на територији АП Косово и Метохија окупљеним у посланичкој групи-Грађанска листа Српска по питању анализе нацрта прописа и израде амандмана на прописе Приштине који могу имати утицај на интересе српске заједнице на територији АП Косово и Метохија.

У извештајном периоду Привремене институције самоуправе на територији АП Косово и Метохија донеле су читав низ прописа који за циљ имају отуђење имовине Републике Србије и физичких лица, Срба и неалбанца на Ким: Закон о тзв. Косовској агенцији за верификацију и упоређивање имовинедонет дана 09. јуна 2016. године, Закон о Трепчи донет дана 08. октобра 2016. године и Закон о стратешким инвестицијама донет дана 11. октобра 2016. године. Након доношења наведених прописа представници Канцеларије су пружили стручну правну помоћ представницима Српске листеза израду уставних тужби на наведене законе које су предате Уставном суду Привремених институција самоуправе. Услед политичких притисака од стране Приштине Уставни суд Привремених институција самоуправе је дана 25. октобра 2016. године одбацио уставну тужбу на Закон о тзв. Косовској агенцији за верификацију и упоређивање имовине и дана 31. октобра 2016. године уставну тужбу на Закон о Трепчи док је захтев за оцену уставности Закона о стратешким инвестицијама одбачен 01.02.2017. године. Наведене одлуке правосуђа ПИС су донете услед политичких притисака.

Представници Канцеларије су у извештајном периоду пружали стручну правну помоћ представницима српске заједнице у скупштини Привремених институција на територији АП Косово и Метохија окупљеним у посланичкој групи - Грађанска листа Српска по питању трансформисању грађанске иницијативе Српска листа у политичку странку ГИ Српска листа што је омогућило Српској листи да са успехом учествује на локалним и парламентарним изборима који су на Ким организовани од стране институција ПИС у 2017. години.

Судски поступци

У извештајном периоду настављена је активна сарадња са Државним правобораништвом, заступником органа Републике Србије у погледу судских поступака у којима се као странка јавља Канцеларија односно Република Србија, а који су везани за територију Косова и Метохије. Судски поступци су везани за нереализоване уговоре о извођењу грађевинских радова из периода Координационог центра и Министарства за Косово и Метохију, спорна питања која се јављају са извођачима радова у пројектима на територији АП Косово и Метохија који су финансириани из средстава Националног инвестиционог плана, тужбе запослених у органима локалне самоуправе на територији АП Косово и Метохија, као и за нереализоване уговоре о додели кредитних средстава предузећима на територији АП Косово и Метохија. Канцеларија је наставила да пружа стручну помоћ локалним самоуправама са територије АП Косово и Метохија у судским поступцима који су покренути по тужбама против локалних самоуправа.

Сарадња са другим државним органима и органима локалне самоуправе

Канцеларија је у извештајном периоду сарађивала са другим државним органима по питањима везаним за територију АП Косово и Метохија. Представник Канцеларије је у извештајном периоду учествовао у раду Радне групе Скупштине за сарадњу са Специјалним судом за ратне злочине почињене на Косову и Метохији чији је задатак прикупљање података о починиоцима, жртвама и сведоцима злочина почињених на КМ и упућивање Специјалном суду, Посебне радне групе Владе за свеобухватно сагледавање и регулисање статуса бивших припадника Министарства унутрашњих послова са подручја АП Косово и Метохија којом председава МУП, Радне групе Владе за извршење налога из пресуде Европског суда за људска права у предмету Алишић и други против БиХ, Хрватске, Србије, Словеније и БРЈМ и решавање питања јавног дуга везаног за територију АП Косово и Метохија којом председава Управа за јавни дуг Министарства финансија, а на основу чијег рада је донет Закон о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије у њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ (“Службени гласник” РС број 108/16).

Током друге половине 2014. године и 2015. године остварена је сарадња са Министарством здравља, Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Републичким фондом за здравствено осигурање, Националном службом за запошљавање поводом проналажења решења за статус 1.172 радно неангажованих радника здравствених установа са територије КМ. Статус наведених лица решен је социјалним програмом уз исплату отпремнина.

Канцеларија је у извештајном периоду тесно сарађивала са Државним правобораништвом Републике Србије у погледу судских поступака у којима се као странка јавља Канцеларија, као и са другим државним органима и органима локалних самоуправа са територије АП Косово по питању завршетка изградње и уселењавања стамбених објеката, чија изградња је финансирана из буџета Републике Србије и то са представницима: Града Приштине у вези са решавањем проблема стамбених јединица у Грачаници (20 станова у насељу Падалиште и 70 кућа у насељу Нови Бадовац); СО Зубин Поток у вези са решавањем проблема завршетка стамбене зграде у Зубином Потоку (29 станова); СО Звечан у вези решавања проблема завршетка две стамбене зграде у Звечану. У Грачаници и Зубином потоку предметне стамбене зграде су у извештајном периоду завршене, а стамбене јединице подељене повратницима, интерно расељеним лицима и социјално угроженом домицилном становништву на основу јавног конкурса које су расписали град Приштина и СО Зубин Поток, док у Звечану од наведене две зграде једна стамбена зграда је у извештајном периоду завршена, а стамбена јединица подељена на основу јавног конкурса који је расписала и спровела Општина Звечан, док је друга зграда у фази изградње.

У извештајном периоду представници Канцеларије су пружали стручну правну помоћ локалној самоуправи СО Звечан по питању откупа земљишта и припрема за реализацију пројекта изградње повратничког насеља „Сунчана долина“ у Малом Звечану и пројекта ревитализације и изградње терми „Рајска бања“ у Бањској, општина Звечан (бања Бањска).

Током 2018. године Канцеларија за Ким пружала је правну помоћ Косовско-поморавском округу у вези блокаде рачуна по основу принудне наплате у вези са правноснажном пресудом Привредног суда у Нишу по тужби предузећа Биначка Морава против туженог Косовско-поморавског округа. Блокада је скинута након што је преко Министарства финансија Косовско-поморавском округу исплаћено 323.994.636,90 динара.

ПОСЛОВИ У ОБЛАСТИ ПРАВНЕ ПОДРШКЕ ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА НА ТЕРИТОРИЈИ АП КОСОВО И МЕТОХИЈА

У циљу подршке локалним самоуправама на простору АП Косово и Метохија, Канцеларија је у извештајном периоду, у складу са надлежностима, координирала рад локалних самоуправа, пратила примену позитивних законских и подзаконских аката од стране локалних самоуправа, пружала подршку локалним самоуправама у циљу рада истих у складу са законом. Канцеларија за Ким је пружила стручну помоћ органима локалних самоуправа на територији АП Косово и Метохија у више од 500 случајева. Извешен је обилазак свих 29 локалних самоуправа у више наврата и обављено је преко 50 састанака са представницима привремених органа на АП Ким. Том приликом је обављено и преко 100 састанака са запосленима у општинама, јавним предузећима, установама и исто толико састанака са локалним становништвом. Континуирано је вршен и пријем грађана у више од 250 случајева.

Конкретно, пружана је стручна помоћ привременим органима у општинама на територији АП Косово и Метохија у управљању пословима из надлежности локалних самоуправа, у складу са позитивним прописима Републике Србије, достављањем мишљења у писаном облику, као и у дневним телефонским контактима. Такође, у непосредним контактима и разговорима приликом боравка председника и чланова привремених органа у просторијама Канцеларије вођени су разговори ради проналажења решења за конкретне проблеме са којима се привремени органи суочавају у свакодневном раду.

Такође, анализирано је функционисање локалне самоуправе и саветовани су представници локалних самоуправа на Ким у вези са припремом аката у надлежности општина. Организована су размена искустава и стручна саветовања са општинама на АП Ким као и са општинама са подручја уже Србије. Канцеларија се такође укључивала у континуиарно давање савета и стручних мишљења за решавање конкретних проблема који се јављају у раду јавних предузећа, установа и других субјеката чији су оснивачи локалне самоуправе.

Канцеларија за Ким је вршила контролу у преко 150 захтева локалних самоуправа за потребна средства у остваривању права из радног односа (обавезе по основу радних спорова, јубиларних награда, отпремнине, трошкова сахране и др.), а у складу са Анеком Посебног колективног уговора за државне органе. Пружана је правна помоћ јединицама локалне самоуправе у вези са преко 650 судских поступака у смислу давања усмених информација, тумачења одредби позитивних прописа, упознавања са новим законским решењима, решавања недоумица и спорних правних питања, упућивања на надлежне

органе (Државно правобранилаштво и Основно тужилаштво) као и давања мишљења на предлоге судских, односно вансудских поравнања.

У наведеном периоду пружени су стручни савети и мишљења у вези са поступцима за попуњавање упражњених радних места у јединицама локалне самоуправе и установама и јавним предузећима чији је оснивач јединица локалне самоуправе, попуне упражњених радних места у складу са позитивним законским прописима (Законом о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13 и 142/14)) и Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС”, бр. 113/13, 21/14, 66/14, 118/14 и 22/15)), а према условима за обављање послова на наведеном радном месту утврђеним општим актом о систематизацији радних места у општинској управи. У континуитету су израђивани месечни прегледи примљених молби за ново запошљавање достављени од локалних самоуправа за све кориснике јавних средстава. Канцеларија је достављала захтеве за ново запошљавање на обрасцу ЗПМ Министарству финансија уписаној и електронској форми, сачињавала захтеве за мишљење у вези са применом и тумачењем Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, као и достављала мишљења Министарства финансија у вези са молбама за ново запошљавање јединицама локалних самоуправа. Разматрана је могућност давања писане сагласности за пријем у радни однос на неодређено време особа са инвалидитетом, у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 32/13).

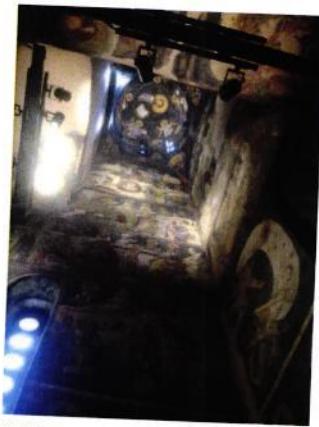
На основу захтева јединица локалних самоуправа на АП Косово и Метохија, Канцеларија је давала писане сагласности за пријем у радни однос на одређено време ради замена одсутних радника до повратка запослених са породиљског одсуства и боловања, затим замене запослених којима мирују права и обавезе по основу рада због избора односно именовања на функцију до њиховог повратка односно престанка разлога за мировање радног односа, као и сагласности за преузимање радника и промену радноправног статуса из статуса радно неангажованих у радно-ангажоване. У извештајном периоду давана је препорука јединицама локалне самоуправе да се приликом попуњавања упражњених радних места, предност да лицима са евиденције радно неангажованих који живе на територији АП Косово и Метохија, а која испуњавају све утврђене услове за обављање послова на конкретном радном месту који су утврђени општим актом о систематизацији радних места.

Канцеларија за Ким је такође у јануару 2019. године пружила помоћ СО Косовска Митровица и другим локалним самоуправама са севера Ким како би матичне службе Града Краљева наставиле без сметњи да издају изводе из матичне књиге рођених за општине Косовска Митровица, Лепосавић, Зубин Поток и Звечан које су након јуна 1999. године пребачене у Краљево.

ПОСЛОВИ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ КУЛТУРНЕ БАШТИНЕ, КУЛТУРЕ И ПОМОЋИ СПЦ

У периоду од 2014. до 2019. Канцеларија за Косово и Метохију је финансирала пројекте везане за рад и опстанак **37 манастира и цркава Српске православне цркве** на Косову и Метохији, несметано функционисање народних кухиња на Косову и Метохији и откуп земљишта. Укупна сума уложена у пројекте износи **398.094.411,00 динара**.
Најзначајнији су:

Манастир Грачаница -Канцеларија је делом финансирала рушење старог и изградњу новог зида, као и санацију постојећих зидова манастира; израду црквеног мобилијара у дуборезу, унутрашње осветљење цркве у манастиру, санацију и реконструкцију санитарних чворова и кухиње у Епископском конаку, куповину резервоара за воду, замену столарије на конаку (парохијске куће) у порти манастира, реконструкцију и санацију мокрих чворова и реконструкцију машинских и електро инсталација, котларница, складишта за пелет и радови на повећању енергетске ефикасности **-50.510.575,00 динара**

Унутрашње осветљење цркве

Унутрашње осветљење цркве

Високи Дечани -Канцеларија је обезбедила финансијска средства за набавку намештаја за конак Дечанске винице у Великој Хочи, набавку огревног угља, уређење паркинг простора са изградњом портирнице и изградњу дегустационог објекта за потребе Дечанске винице у Великој Хочи **-32.809.902,49 динара**

Драганац - Уз помоћ Канцеларије за Косово и Метохију стари конак је обновљен, додате су нове келије и саграђене радионице за монахе, а Канцеларија је финансијски помогла и радове на унутрашњем уређењу конака- **8.485.210,64 динара**

Пећка патријаршија -Канцеларија је омогућила део средстава за репарацију (адаптацију) купатила и измену система централног грејања конака манастира, реконструкцију надстрешнице и крова на остави упорти манастира, препокривање припрате крова

оловним лимом, санацију и реконструкцију јаза за воду у порти манастира - **13.837.500,00 динара**

Свети Архангели -30.153.700,00 динара

Радови на реконструкцији цркве Св. Николе

Бањска – Канцеларија за Косово и Метохију је обезбедила део финансијских средстава за: израду Главног пројекта реконструкције и адаптације манастирског старог конака; реконструкцију и адаптацију Краљевог конака (приземље и спрат, 511,37m²), извођење радова на спољашњем уређењу дворишта Краљевог конака, унутрашње опремање намештајем Краљевог конака, за санацију, реконструкцију и адаптацију помоћног објекта Краљевог конака (98m²) и за опремање манастирске кухиње. Такође, изграђена је и пивара, а ускоро крећу радови на реконструкцији пода у средњевековној трпезарији. - **30.237.000,00 динара**

Почетак радова

Опремање кухиње

Богословија - Канцеларија је финансијски помогла: изградњу универзалне сале за централно грејање, извођење столярско-ентеријерских радова, опремање кухиње, грађевинско-занатске радове на уређењу дворишта, израду расхладне коморе за

одржавање намирница у интернатској кухињи и израду и монтажу система вентилације у интернатској кухињи. - **36.755.673,00** динара

Богословија порушена током Мартовског погрома 2004

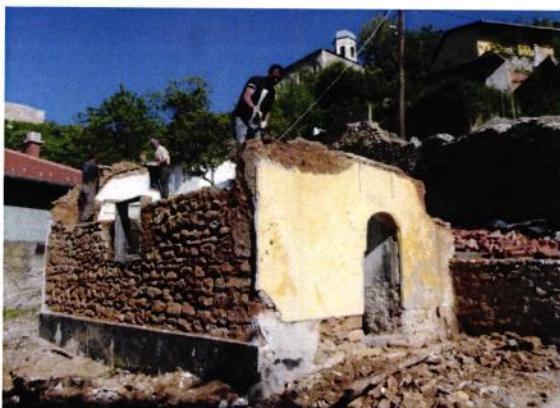
Обновљена зграда Богословије

Храм Св. Саве у јужном делу Косовске Митровице – уложена су средства у износу од 7.410.387,45 динара

Храм Успења Пресвете Богородице у селу Бостане, Ново Брдо– изградња и опремање парохијског дома - 12.220.321,00 динара

Саборни храм Светог Ђорђа у Призрену–реконструкција крова-16.800.000,00 динара

Поред тога, извршени су многобројни радови у манастирима Девине воде, Горојоч, Зочиште, Дубоки Поток, Цркви Св. Николе у селу Црепуља, цркви Св. Кнеза Лазара у селу Бање, Светог великомученика Димитрија у селу Добротин, храмовима у Урошевцу, Грабовцу, Звечану, Горњем Кусцу, Призрену, Приштини...

Радови на обнови цркве Св. Врачи у Призрену

Вршен је по потреби откуп имања, затим куповина и штампа књига, помоћ народним кухињама и додела ордена и награда „Мајка Девет Југовића“.

Осим помоћи Канцеларије за Косово и Метохију, један део верских објеката је обновљен и изграђен средствима привремених органа локалне самоуправе (Визитаторијум на Главичици) или уз помоћ међународних фондова и институција и домаћих и страних хуманитарних организација UNDP, UNESCO, (Богословија у Призрену, црква Светог Николе у Гњилану, тврђаве Звечан и Ново Брдо...)

Од маја 2014. године до маја 2019. године, Канцеларија за Косово и Метохију је финансијски подржала преко 220 манифестација која су се одржале на Косову и Метохији, од паљења Бадњака и прославе Божића, дочека Српске Нove године уз концерте, фолклорне смотре, гостовања у земљи и иностранству, обележавања великих верских празника до гостовања позоришних представа, филмских фестивала, ликовних колоније, доделе награда „Григорије Божовић“...

Свечано затварање Првог Косово и Метохија међународног филмског фестивала

Веома је значајно учешће издавача, књижевника и институција са Косова и Метохије на Сајму књига. У хали 4 око 30 излагача представљају књижевна, културна и уметничка достигнућа, а у хали 1а се сваки године одржи преко 60 промоција књига аутора са Косова и Метохије или појединача и институција који о Косову и Метохији пишу.

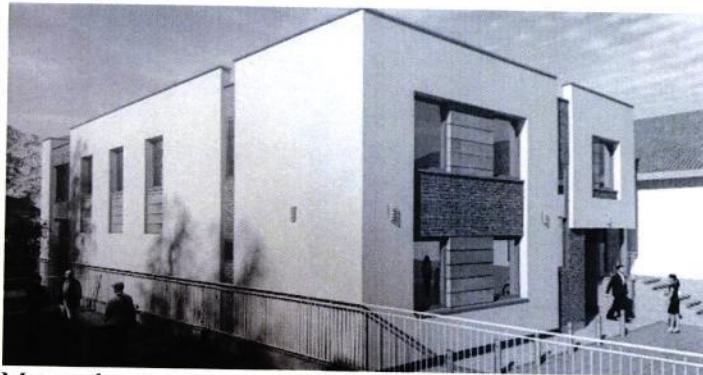

Велики је број манифестација, а својом оригиналношћу, лепотом и квалитетом се издвајају „Светосавски бал“ у Зубином Потоку, „Видовданске свечаности“ у Грачаници, „Медимус“ фестивал средњевековне музике у Призрену и „Великогоспоински дани“ у Лепосавићу.

Концерт Симфонијског оркестра и хора
Радио телевизије Србије за Видовдан
испред манастира Грачаница

Осим помагања у финансирању и логистици великим броју манифестација, Канцеларија за Косово и Метохију реновира, добрађује и адаптира постојеће објекте културе, али и гради нове и опрема их по савременим стандардима. Увођењем грејања, куповином компјутера, проектора, расвете, књига и инструмената, реконструкцијом и обновом бископских и позоришних сала омогућава се што богатији и квалитетнији културни живот нашег народа на Косову и Метохији. Мултифункционални објекат у Станишору је завршен, као и опремање Дома културе у Зубином Потоку, а у току су радови на изградњи помоћног објекта Дома културе Грачаница и адаптација Дома културе Липљан у Доњој Гуштерици за шта је издвојено око 25 милиона динара.

Мултифункционални објекат у Станишору- реализовано

УКУПНА СУМА УЛОЖЕНА У ПРОЈЕКТЕ (манифестације и изградња објеката културе) : **193.930.000,00 динара.**

Од маја 2014. године до маја 2019. године, Канцеларија за Косово и Метохију је финансијски подржала огроман број пројекта на Косову и Метохији и Сектор за бригу о културном наслеђу и сарадњу са Српском православном црквом је издвојио укупно 592.024.411,00 динара.

ПОСЛОВИ У ОБЛАСТИ ПОДРШКЕ ЈАВНИМ СЛУЖБАМА

Образовање

До 1999. године у школама на Косову и Метохији, наставу на српском језику и у школама по плану и програму Републике Србије похађало је укупно **59.245** ученика и то **45.279** ученика у основним школама и **13.966** у средњим школама, али та ситуација се знатно променила од 1. септембра 1999. године после масовног егзодуса и пртеривања Срба и неалбанаца са ових простора.

Данас на Косову и Метохији, по плану и програму Министарства просвете науке и технолошког развоја Републике Србије ради укупно **103 школе, 68 основних и 35 средње школе**, које похађа укупно **16.826** ученика и то **11.482** ученика у основним школама и **5.344** ученика у средњим школама.

У погледу унапређења рада васпитно-образовних институција остварена је сарадња са Министарством просвете, науке и технолошког развоја која је допринела решавању проблема из домена рада школских управа, инспекцијског надзора, уписа деце у средње школе, обезбеђивању стручне заступљености наставе, организованог рада ноћних чувара и др.

Обезбеђен је континуиран превоз ученика и запослених у основним и средњим школама општина Косовска Каменица, Гњилане, Вучитрн, Исток и Пећ, који се до школа или до најближе аутобуске станице довозе из околних села у условима лоших путева, теренским возилима.

За свакодневни рад образовних институција обезбеђују се финансијска средства на име материјалних трошка школа, плаћања закупа, плаћања рачуна за комуналне услуге, одржавање и поправка објекта, игралишта, набавка школског инвентара, и друге потребе школских установа.

Група за јавне службе почетком сваке буџетске године припрема и Влади на усвајање доставља Програм о распореду и коришћењу финансијских средстава на име подршке функционисању установа и организација на територији АП Косово и Метохија за текућу

буџетску годину, чиме се ствара правни основ за подршку функционисању и унапређењу локалних административних капацитета на територији АП Косово и Метохији, подршку функционисању васпитно-образовних институција у складу са мрежом школа и предшколских установа и подршку функционисању здравствених институција у складу са мрежом здравствених институција Републике Србије.

Континуирано се ради на обезбеђивању услова за неометано функционисање васпитно образовних институција на свим нивоима, од предшколског образовања до високошколског образовања. Организоване су активности усмерене на унапређење међусобне координације, обавеза и надлежности образовних установа, локалних самоуправа, Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Канцеларије за КИМ у циљу превазилажења проблема.

Настављено је исплаћивање финансијских средстава за материјалне трошкове основним и средњим школама на КИМ.

На основу захтева локалних самоуправа опредељивана су финансијска средства на име обезбеђивања услова за рад школских установа кроз давања на име плаћања закупа, плаћања рачуна за комуналне услуге, одржавања и поправки објекта предшколских установа, основних и средњих школа и факултета (адаптације, крчење, опремање, санирање, поправке и слично).

Организовани су састанци са ресорним министарством и предложене су мере за даље унапређење сарадње. Радило се интензивно и са школским управама на АП КИМ и припремљени су планови уписа у средње школе.

Настављена је исплата јубиларних награда за запослене у образовним институцијама који су остварили ово право.

Предшколске установе:

- 17 предшколских установа
- 40 издвојених одељења предшколских установа
- број деце обухваћене предшколским образовањем је **3239** распоређених у **108** група укључујући и полудневни и целодневни боравак
- 2017. године отворено издвојено одељење вртића „Наша радост“ из Ораховца у Богословији у Призрену.
- У фебруару 2019. године отворено издвојено одељење вртића „Даница Јарамаз“ у Косовској Митровици у Бошњачкој Махали.
- У току је отварање два издвојена одељења вртића у Партешу и у Клокоту. Обезбеђено је 21 ново радно место
- Током 2019. године планира се отварање вртића у селу Бостане – Ново Брдо (тренутно у процесу верификације- објекат изграђен из средства ПИС), вртића у селу Јажинце –Штрпци (обезбеђена средства из ТБР, завршетак радова на објекту планиран до краја јуна 2019. године) и анекса вртића „Даница Јарамаз“ у Косовској Митровици (ТБР)
- Обезбеђена су средства из ТБР за реконструкцију ПУ „Наша радост“ из Лепосавића
- Разматра се и могућност изградње вртића у Гораждевцу и Горњем Кусцу током ове календарске године.
- За свих 17 предшколских установа обезбеђује се дидактички материјал и плате за рад запослених.

- Издвојена су и средства за санацију мокрих чворова, изградњу ограде око вртића, набавку мобилијара, текуће одржавање, материјалне трошкове, закупнине, опремање простора, замену столарије, инсталацију грејања, поправке кровова.

Основне и средње школе:

- Мрежа школа на АП КиМ броји 103 школе
- 68 основних школа
- 35 средњих школа
- 16. 826 ученика и то 11.482 ученика у основним школама и 5.344 ученика у средњим школама
- за свакодневни рад образовних институција обезбеђују се финансијска средства на име материјалних трошкова школа: закупнине објекта, плаћање рачуна за комуналне услуге, одржавање и поправка објекта, игралишта, набавка школског инвентара, као и друге потребе школских установа – санација, реконструкција, адаптација.
- Обезбеђује се огрев за за васпитно-образовне установе.
- Обезбеђује се превоз ученика и запослених у васпитно-образовним установама.
- Обезбеђују се јубиларне награде за запослене.
- Финансирају се организоване посете ћака на различите манифестације.
- Обезбеђују се средства на име накнаде трошкова смештаја и боравка ученика у интернатима специјалних школа.
- Изграђен и комплетно опремљен Интернат Музичке школа «Стеван Христић» у Станишору.
- Адаптирана је и реконструисана Музичка школа «Стеван Христић» у Станишору.
- Изграђен је нов објекат Основне школе «Радош Тошић», из Осојана за потребе издвојеног одељења у селу Видање (ККИМ).

- Комплетно је обновљена фасада, олуци, тротоари и прилаз ОШ «Јанко Јовићевић» из Гораждевца (ККИМ).

- Редовно се одржава и санира базен у дворишту Основне школе “Јанко Јовићевић“ из Гораждевца (ККИМ).

- Дограђен је анекс школског објекта ОШ „Рајко Урошевић“ из Готовуше, општина Штрпце
- Комплетно је реновиран објекат истуреног одељења ОШ „Шарски Одред“ у Врбештици

- Адаптирана је и реконструисана ОШ »Браћа Аксић« из Липљана, издвојено одељење у Рабовцу.
- Саниран је кров ОШ «Свети Сава» у Грацу
- Набављен је школски инвентар за ОШ »Вук Караџић« Сочаница
- Реконструисана су прилазна степеништа и пешачке стазе у дворишту Средње техничке школе „Никола Тесла“ у Лепосавићу
- Реконструисани су системи грејања у следећим школама: „Никола Тесла“ у Лепосавићу, ОШ »Вук Караџић« Сочаница, ОШ „Свети Сава“ Племетина

- Изграђени су спортски терени за мали фудбал, кошарку и одбојку у селу Кузмин и реконструисана је балон сала у селу Угљаре.

- Уведен је видео надзор у следећим школама: ОШ „Доситеј Обрадовић“ у Црквеној Водици и ОШ „Свети Сава“ у Племетини

- Набављен је комплетан школски намештај и инвентар за све школе у општини Обилић, за Техничку школу у Косовској Митровици, као и школама у општини Гора.
- Набављена је рачунарска опрема за школе: ОШ „Бранко Радичевић“ у Косовској Митровици, „Небојша Јерковић“ и „22.децембар“ у Гори, ОШ „Доситеј Обрадовић“ у Партешу, ОШ „Милун Јакшић“ Бање, Техничка школа Суво Грло, Србица, Медицинска школа у Великом Ропотову.

- Опремљене су и реновиране просторије истуреног одељења ОШ „Благоје Радић“ у Доњим Варагама, општина Зубин Поток.
- Обезбеђена су средства за изградњу објекта ОШ „Милан Ракић“ из Бабиног Моста, изградња планирана током лета 2019. године (средства обезбеђена из ТБР)

- Обезбеђена су средства за изградњу Ученичког дома Пољопривредне школе у Лешку (ТБР, израђен главни извођачки пројекат, почиње изградња у овој години) и покретање производње у истој школи (урађени главни извођачки пројекти)
- Из средстава ТБР обезбеђена су и средства за реконструкцију ОШ „Лепосавић“ у Лепосавићу
- реконструкцију ОШ „Стана Бачанин“ у Лешку, реконструкцију ОШ „Вук Караџић“ у Сочаницама
- адаптацију и реконструкцију Основне школе „Милун Јакшић“ у селу Бање (Канцеларија за јавна улагања)
- Купљена је комплетна школска опрема за ученике из енклава Гораждевац, Бање, Суво Грло, Ораховац и Велика Хоча

Високо образовање:

- 10 факултета у саставу Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици
- 3 високе школе стручних студија на АП Ким
- 1 висока школа стручних студија из Гњилана са седиштем у Бујановцу
- 1 Студентски центар
- Одобрена су средства за санацију подрума Студентског Центра услед поплава,
- Набављена је информатичка опрема за све факултете
- Набављена су дидактичка средства за катедру Стоматологије Медицинског факултета и

- Опремљена је Студентска поликлиника

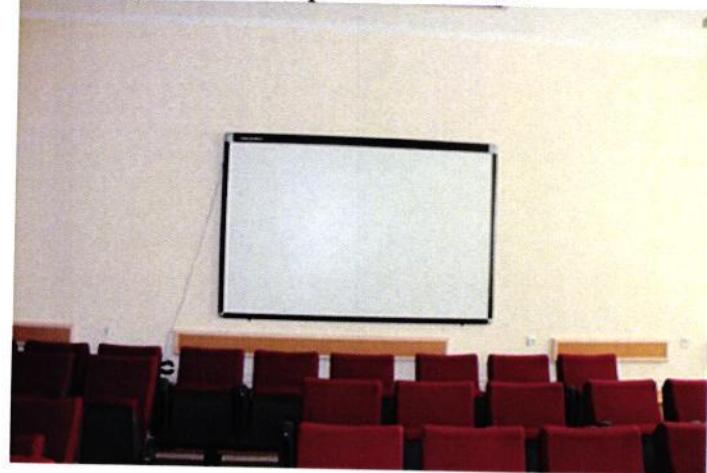

- Комплетно је опремљен и адаптиран Центар за развој каријере при Факултету техничких наука

- Обезбеђена су средства за увођење грејања на Медицинском факултету и санацију котлова на Факултету уметности и Економском факултету

- За потребе Универзитета Приштина са привременим седиштем у Косовској Митровици набављено је седам интерактивних табли

- За потребе Универзитета Приштина са привременим седиштем у Косовској Митровици обезбеђена средства за проширење зграде ради смештаја опреме за рад Центра за обезбеђење контроле квалитета

- У току 2019. године започеће се са изградњом нове зграде Универзитета (Канцеларија за јавна улагања), изградње Института за судску медицину (Канцеларија за јавна улагања) и реконструкције Факултета техничких наука (Канцеларија за јавна улагања).

Здравствене институције:

Континуирано се прати стање у здравственим институцијама, анализирају се потребе установа, помаже се у обезбеђивању оптималних услова за рад кроз адаптације простора и набавку опреме.

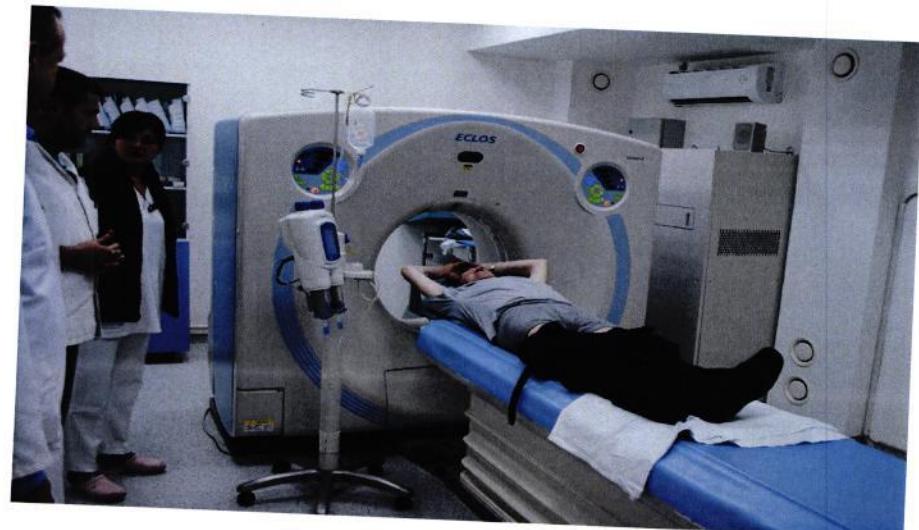
- 26 здравствених установа на АП КиМ
- Новим Планом мреже здравствених установа на АП КиМ планирано је постојање два клиничко болничка центра – Косовска Митровица и Приштина са седиштем у Грачаници, један Здравствени центар са седиштем у Гњилану – Пасјане, два дома здравља – Штрпце и Пећ-Гораждевац, једне апотеке са седиштем у Косовској Митровици и једног Завода за јавно здравље у Косовској Митровици. Трансформација установа, као и физија постојећих је у току.
- 2015. године при Здравственом центру Гњилане отворено је Породилиште у селу Пасјане. Комплетна медицинска опрема, апарати, намештај и инвентар обезбеђен је од стране ККиМ. У међувремену отворена је и педијатријска клиника. Дата је сагласност за отварање Интерне клинике у истом објекту.

- Обезбеђено је 13 санитетских и теренских возила за потребе здравствених установа (ККИМ, донација, ТБР и Министарство правде) и 1 возило за дијализу.
- У току ове године планира се куповина још три санитетска возила: Звечан, Пасјане и Исток.

- Реконструисане су и обновљене здравствене станице и амбуланте у следећим местима: Велико Ропотово (ККИМ), Бање, Јажинце и Лепосавић (Канцеларија за јавна улагања)
- Комплетно је изграђен, опремљен и отворен нов објекат Дома здравља Пећ у Гораждевцу
- Набављена је медицинска опрема и апарати за све установе на АП КИМ и то: 6 стоматолошких столица, 1 видео ларингоскоп, 6 микроскопа, 10 компјутера, 2 дефибрилатора, 5 биохемијских анализатора, 3 хематолошка анализатора, апарат за санитарну хемију, 3 екг апарати, 50 мерача крвног притиска, 20 стетоскопа, медицинска опрема за новорођенчад, 15 инхалатора, 2 спектрометра, 3 аутоклава, 1 лабораторијске центрифуге, 1 кардиолошки ултразвучни колор доплер апарат, 1 кардиотокограф, 2 билирубинометра.
- Обезбеђена су средства за изградњу рендген сале у Пасјану
- Обезбеђена су средства за адаптацију просторија рендген сале у Косовској Митровици
- Санирана су одељења педијатрије и пулмологије у Косовској Митровици
- Обезбеђена су средства на име трошкова текућег одржавања, санације мокрих чворова, санације котлова, реконструкције система централног грејања, реконструкције унутрашњег простора, набавке расхладних уређаја и реконструкције кровова у 12 здравствених објеката
- Купљено је 200 болничких душека за КБЦ Косовска Митровица
- Купљено је 66 болничких кревета са душецима за болницу у Пасјану

- У погледу функционисања здравствених институција остварена је сарадња са Министарством здравља и покренуте су многобројне активности
- Обезбеђене су мобилне здравствене екипе са АП Косово и Метохија које су узеле учешће у прихвату миграната у кампу Миратовац код Прешева.
- Решен је проблем 1171 радно неангажованих лица са територије АП КиМ.
- У току 2019. године започеће се са реконструкцијом КБЦ Косовска Митровица (КЈУ вредност пројекта 10 милиона евра) и са изградњом КБЦ Приштина са седиштем у Грачаници (2 милиона евра – КЈУ)
- Средствима из ТБР Заводу за јавно здравље купљена су три возила и апарат за санитарну хемију – провера вода, хране, земљишта.

Социјална питања и хуманитарна помоћ

Према Програму за исплату помоћи социјално најугроженијем становништву на територији АП Косово и Метохија, који Влада усваја почетком сваке године, Канцеларија за Косово и Метохију исплаћује следеће врсте помоћи: помоћ породицама повратника на територију АП Косово и Метохија, помоћ породицама отетих и несталих лица и једнократну помоћ.

- Помоћ породицама повратника - Број повратничких породица у овом периоду кретао се од **515 до 545 породица**. Укупно исплаћена средства за ове намене су **202.496.340,00** динара.
- Помоћ породицама отетих и несталих лица - Број породица отетих и несталих лица у овом периоду је **6 породица са 10 чланова**. Укупно исплаћена средства за ове намене су **12.125.792,00** динара.
- Једнократна помоћ – Број породица које су примиле једнократну новчану помоћ је **6152**. Укупно исплаћена средства за ове намене су **130.836.659,00** динара.

У складу са Закључком тачке 3. Програма о исплати једнократне помоћи у износу већем од 35.000,00 динара исплаћена је једнократна новчана помоћ за следеће породице:

- породица трагично настрадалог Славише Кадића у пожару у Русији у износу од **300.000,00** динара
- Миленко Ђорђевић из села Севце, општина Штрпце, због изузетно тешке ситуације у којој се налази породица исплаћена је једнократна новчана помоћ у износу од **300.000,00** динара,

- Ивана Ракић из Косовске Митровице, на име помоћи за трошкове лечења мале Елене Ракић, исплаћен је износ од **300.000,00** динара
- Виријевић Александра, из Косовске Митровице, на име помоћи за трошкове лечења, у висини од **70.000,00** динара
- Биљана Тимотијевић из Косовске Митровице, на име помоћи за трошкове лечења, **70.000,00** динара

- Зоран Стојановић из Гњилана на име помоћи за трошкове лечења, **80.000,00** динара,
- Александра Шабић из Липљана на име помоћи због социјалне угрожености и отежане ситуације услед хапшења Александриног супруга, **100.000,00** динара и
- Добрица Соврлић из Зубиног Потока, на име помоћи за троје деце без родитеља, **300.000,00** динара.
- Жарко Јевтић из Истока, **100.000** динара, трошкови лечења.
- Милан Вукмировић, Звечан, **125.000,00** динара, трошкови лечења.
- Гвозден Станојевић, Витина, **100.000,00** динара на име помоћи за трошкове лечења.
- Васа Јанићијевић из Штрпца, **100.000,00** динара на име помоћи за трошкове лечења.
- Драгана Станковић, Лепосавић, **185.000,00** динара на име помоћи за трошкове лечења.
- Марко Бојковић, Вучитрн, **100.000,00** динара на име помоћи за трошкове лечења.
- Надица Боцић, Витина, **100.000,00** динара на име помоћи за трошкове лечења.
- Марија Милић, Звечан, **100.000,00** динара на име помоћи за трошкове лечења.
- Богосав Вучинић, Лепосавић, **100.000,00** динара на име помоћи за трошкове лечења.
- Небојша Радић, Витина, **100.000,00** динара на име помоћи за трошкове лечења.
- Младен Цветковић, Гњилане, **120.000,00** динара на име помоћи за трошкове лечења.
- Милија Стојановић, Штрпце, **100.000,00** динара на име помоћи за трошкове лечења.
- Гордана Млађеновић, Звечан, **50.000,00** динара на име помоћи за трошкове лечења.
- Селим Ђерими, Грачаница, **50.000,00** динара на име помоћи за трошкове лечења.
- Мирослав Милићевић, Грачаница, **50.000,00** динара на име помоћи за трошкове лечења.
- Срђан Станишић, Штрпце, 100.000,00 динара за потребе лечења детета.

Хуманитарне активности

- **Обезбеђење хуманитарних пакета хране и хигијене за социјално најугроженије становништво на АП Ким** - Према званичним подацима покрајинске организације Црвеног крста Косова и Метохије од наведеног броја 7.536 породица / корисника живи у сталном станују потребе за хуманитарном помоћи и њихова егзистенција практично зависи од исте. Како би се подмириле минималне потребе наведеног броја лица у сталном станују потребе за хуманитарном помоћи Канцеларија за Косово и Метохију је, сваке године, у складу са својим финансијским планом и Уговорима са Црвеним крстом финансирала набавке, паковања и дистрибуције 8.000 породичних пакета хране и 8000 породичних пакета хигијене за социјално угрожене породице на подручју АП Косово и Метохија. Црвеном крсту Србије, у извештајном периоду, трансферисана су финансијска средства у износу од динара на име набавке хуманитарних пакета хране и хигијене.

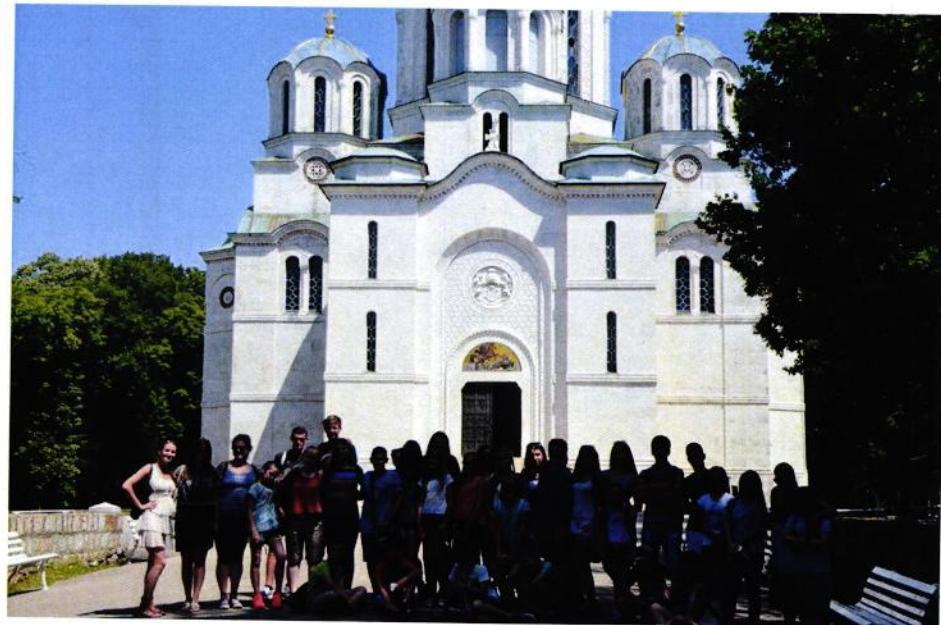

- Помоћ корисницима народних кухиња -Добротворна организација Епархије Рашко-призренске и Косовско-метохијске „Мајка девет Југовића“ већ годинама улаже напоре да у веома тешким условима прехрани социјално угрожена лица на Косову и Метохији. У шест народних кухиња, колико их тренутно има на овом простору, свакодневно се храни око 2000 најсиромашнијих људи из енклава и стотинак деце из две основне школе. Канцеларија за Косово и Метохију је, у извештајном

периоду, трансферисала Епархији Рашко – призренској средства у износу од **116.382.990,00 динара** на име подршке Програму рада Организације „Мајка девет Југовића“.

- Канцеларија за Косово и Метохију је подржала финансирање или суфинансирање програма и пројекта **187** удружења у области одрживог повратка и опстанка на Ким у износу од **84.548.974,00** динара.

- Финансијски и логистички је подржано **327 организованих посета** Косову и Метохији, поводом задушница, верских празника и расподеле хуманитарне помоћи укупним износом од **129.857.262,00** динара.

- Помоћ у реализацији сетве у повратничким заједницама - Општине обухваћене овом врстом помоћи су: Клина, Исток, Пећ, Вучитрн, Призрен, Ново Брдо, Урошевац, Србица и Ораховац. Програмом је, од 2016. године, обухваћена и економија Епархије рашко-призренске. На подручју ових општина до маја 2019. године пружена је помоћ набавком и дистрибуцијом сетвеног репроматеријала, за јесење и пролећне сетве, у вредности од **183.426.015,00 динара**.

- Помоћ програмима Црвеног крста - У оквиру Покрајинске организације Црвеног крста на Косову и Метохији функционишу 23 општинске организације Црвеног крста. ККиМ финансира програме рада општинских организација Црвеног крста. Укупно пренета средства за ове намене су **227.902.760,00 динара**.
- На име набавке основних предмета домаћинства за девет породица у износу од **225.600,00** динара.

- Након поплаве у Прилужју и настанка ванредне ситуације, Канцеларија за Косово и Метохију помогла је набавку основних животних намирница за **187 породица** у вредности од **2.805.000,00 динара** у 2016. и **225 породица** у износу од **1.125.000,00** у 2018. години.

- У циљу афирмације популационе политике у извештајном периоду исплаћена је новчана помоћ породицама са новорођеном децом - укупно за **5410 беба (54.100.000,00 динара)**.
- Остале активности Групе за социјална питања и хуманитарну помоћ - У оквиру својих редовних активности у Групи за социјална питања и хуманитарну помоћ

пружана је стручна помоћ странкама у вези са давањем усмених и писаних обавештења и мишљења поводом пристиглих захтева.

ПРОЈЕКТИ – ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА У РАЗВОЈ ОПШТИНА АП КИМ СА ВЕЋИНСКИМ СРПСКИМ СТАНОВНИШТВОМ

Закључком Владе бр. 05 број: 401-10399/2018 од 30. октобра 2018. године, Влада је усвоила Извештај о комплексном и дугорочном приступу инвестиционим улагањима у развој општина АП Косово и Метохија са већинским српским становништвом.

Канцеларија за Косово и Метохију, између остalog, реализацијом пројеката ствара или побољшава услове становља лица из социјално угрожених категорија становништва, унутар АП Косово и Метохија, кроз изградњу и реконструкцију стамбених јединица, обезбеђења услова за одрживи опстанак домицилног становништва и повратак ИРЛ на територију АП Косово и Метохија; унапређује привредни амбијент и ствара услове за одрживи развој у српским срединама на територији АП Косово и Метохија; обезбеђује функционисање васпитно-образовних и здравствених институција на територији АП Косово и Метохија и побољшање услова живота српског и неалбанског становништва на територији АП Косово и Метохија; ради на очувању и заштити културног наслеђа (материјална и нематеријална баштина) на Косову и Метохији и пружа помоћ у реализацији, афирмацији и презентацији програма из области савременог стваралаштва и подршке Српској православној цркви и обезбеђује правнусигурност српске и других неалбанских заједница на територији АП Косово и Метохија.

Председник Републике Србије је током и након своје посете 8. и 9. септембра ове године АП Косово и Метохија најавио спровођење великих инвестиционих планова и програма, обнављање постојећих и покретање нових погона и постројења, отварање фабрика, изградњу путева, како би се путем директних улагања државе, као и путем давања државних субвенција привредним друштвима из централне Србије која су спремна да уложу на територији АП Косово и Метохија обезбедио дугорочан опстанак и останак, као и економско оснаживање Срба на територији АП Косово и Метохија.

Том приликом је посебно наглашена спремност државе за даље улагање у јужну покрајину, као и спремност да се привредницима из централне Србије који желе да уложу на овом подручју олакша пословање. Изнетису конкретни планови за развој 10 општина на територији АП Косово и Метохија са већински српским становништвом. Истовремено, позване су све општине да поднесу и обрате се са припремљеним плановима и пројектима, како би улагало у све што је реално и одрживо, с тим да са друге стране сви очекују детаљну анализу учињеног и урађеног.

С обзиром на наведено јединице локалне самоуправе АП Косово и Метохија, привредни субјекти са овог подручја, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, као и институције здравства АП Косово и Метохија, су Канцеларији за Косово и Метохију, у циљу реализације инвестиционих планова и програма,

доставиле предлоге привредних и инфраструктурних пројеката, чији су табеларни прикази саставни део Извештаја (инвестициона улагања у пројекте и идејне пројекте). Како реализација предметних пројеката зависи од директне подршке Владе Републике Србије, анализом свих достављених пројеката и рекапитулацијом укупних трошкова прецизно је утврђена листа пројеката које је неопходно реализовати у кратком временском периоду и износ потребних средстава за њихову реализацију, као и листа поднетих захтева за израду пројектно-техничке документације конкретних пројеката.

Табела 1.
Пројекти предложени за финансирање у 2018. и 2019. години

рб.	Општина	Назив	Укупна вредност пројеката исказана у динарима (А+Б)	А) Вредност пројеката исказана у динарима реализација у 2018. години	Б) Вредност пројеката исказана у динарима реализација у 2019. години
1	Звечан	Изградња штале за краве са набавком сточног фонда и опреме за мужу	2,995,767.00 дин.		2,995,767.00 дин.
2	Звечан	Изградња штале за краве са набавком сточног фонда и опреме за мужу	2,476,900.00 дин.		2,476,900.00 дин.
3	Звечан	Изградња штале за краве са набавком сточног фонда и опреме за мужу	2,476,900.00 дин.		2,476,900.00 дин.
4	Звечан	Изградња објекта ТВ МОСТ	104,754,825.30 дин.		104,754,825.30 дин.
5	Лепосавић	Студија изводљивости- План пословних инвестиција (набавка нове опреме и ремонт постојеће и изградња нове хале за монтажу пољомеханизацији	96,300,601.60 дин.	96,300,601.60 дин.	

		је) - фабрика Лола Фот у Лешку			
6	Лепосавић	Прва петолетка - реактивирање производње	23,719,360.00 дин.		23,719,360.00 дин.
7	Лепосавић	Изградња ученичког дома за пољопривредну школу у Лешку	237,193,600.00 дин.		237,193,600.00 дин.
8	Лепосавић	Изградња локалног пута Ибарско Постење - Тресава - Батњик (Прва фаза Ибарско Постење - Врачево)	150,000,000.00 дин.		150,000,000.00 дин.
9	Лепосавић	Реконструкција раскрснице у Лешку	1,000,000.00 дин.	1,000,000.00 дин.	
10	Лепосавић	Завршетак радова на стамбеној згради у Ул. Доситеја Обрадовића	17,789,520.00 дин.	17,789,520.00 дин.	
11	Косовска Митровица	Изградња фудбалског комплекса	155,734,922.00 дин.		155,734,922.00 дин.
12	Косовска Митровица	Изградња дечијег обданишта "Даница Јармаз"	18,256,875.00 дин.		18,256,875.00 дин.
13	Косовска Митровица	Изградња новог моста преко реке Ибар на локацији "Дудин круп"	66,012,876.43 дин.		66,012,876.43 дин.

14	Косовска Митровица	Набавка возила и апарата за лабораторију Завода за јавно здравље Приштина, Косовска Митровица	14,468,809.60 дин.	14,468,809.60 дин.
15	Ораховац	Фабрика љутих алкохолних пића и вина - Ораховац	197,182,241.79 дин.	197,182,241.79 дин.
16	Липљан	Изградња силоса за смештај житарица	7,200,000.00 дин.	7,200,000.00 дин.
17	Липљан	Сушара за воће, поврће, шумске плодове и лековито биље	3,900,000.00 дин.	3,900,000.00 дин.
18	Липљан	Хладњача за воће и поврће	24,000,000.00 дин.	24,000,000.00 дин.
19	Исток	Изградња тунелске сушаре МТС-800	5,506,000.00 дин.	5,506,000.00 дин.
20	Витина	Израда предпроекта - Изградња фабрике чипса и снацк производа	3,261,412.00 дин.	3,261,412.00 дин.
21	Косово Поље	Завршетак вишенаменског објекта у селу Угљаре	22,956,021.18 дин.	22,956,021.18 дин.
22	Косово Поље	Изградња четири породичне куће	8,205,120.00 дин.	8,205,120.00 дин.
23	Приштина	Изградња хладњаче на територији града Приштина	165,006,050.00 дин.	165,006,050.00 дин.
24	Приштина	Изградња фабрике сточне хране на територији града Приштина	121,200,000.00 дин.	121,200,000.00 дин.

25	Штрпце	Ревитализација и модернизација инсталација у Ски центру Брезовица	22,543,000.00 дин.	22,543,000.00 дин.	
26	Лепосавић	Набавка машина и ревитализација сепарације шљунка у оквиру Шумског газдинства „Ибар Лепосавић“	16,603,552.00 дин.	16,603,552.00 дин.	
27	Приштина	Изградња и опремање фарме кока носила	588,240,128.00 дин.		588,240,128.00 дин.
28	Звечан	Предмер и предрачун средстава за комплетно инфраструктурн о уређење Бањске и стављање места у туристичку функцију	122,000,000.00 дин.		122,000,000.00 дин.
29	Зубин Поток	Обнова погона "Симпо"- покретање производње ламинатног намештaja	160,105,680.00 дин.	160,105,680.00 дин.	
УКУПНА ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА У ПРОЈЕКТЕ И ИДЕЈНЕ ПРОЈЕКТЕ			2,361,090,161.90 дин.	348,678,575.00 дин.	2,012,411,586.7 0 дин.

Табела 2.
Пројекти за које се предлаже финансирање израде пројектно-техничке документације у 2018. години

рб.	Општина	Назив	Средства неопходна за израду пројектно-техничке документације у 2018. години (вредност исказана у динарима)
1	Звечан	Откуп земљишта и кућа у насељу Бањска у циљу привођења намени земљишта према Плану генералне регулације за насеље Бањска	
2	Лепосавић	Подршка реактивирању производње у фабрици „Храст“ у Лепосавићу	
3	Лепосавић	Унапређење водоснабдевања грађана Општине Лепосавић	
4	Лепосавић	Изградња путне инфраструктуре у општини Лепосавић	
5	Лепосавић	Подршка развоју пољопривреде - развој сточарства	
6	Лепосавић	Подршка развоју пољопривреде - подизање расадника	
7	Лепосавић	Реконструкција основне школе Лепосавић	
8	Лепосавић	Реконструкција основне школе "Стана Бачанин"	
9	Лепосавић	Реализација хидро-геолошких истраживања у бањи Вуча	
10	Лепосавић	Испитивање ветро потенцијала за изградњу ветропарка	
11	Лепосавић	Израда студије изводљивости за изградњу слободне економске зоне у Лепосавићу	
12	Лепосавић	Израда студије изводљивости за изградњу мини хидроцентрала на притокама реке Ибар	
13	Лепосавић	Оснивање канцеларије за локални економски развој	
14	Лепосавић	Фабрика за производњу пелета	

15	Лепосавић	Студија изводљивости: Изградња и опремање млекаре у оквиру Пољопривредне школе у Лешку
16	Лепосавић	План за Расхладне коморе у оквиру Пољопривредне школе у Лешку
17	Лепосавић	План за Основе расхладних комора у оквиру Пољопривредне школе у Лешку
18	Лепосавић	Изградња и опремање пекаре и млина у оквиру Пољопривредне школе у Лешку
19	Косовска Митровица	Изградња објекта за смештај и исхрану студената у Зубином Потоку
20	Косовска Митровица	Изградња фабрике паметних светильки
21	Липљан	Пројекат повећања производње у сектору воћа на територији привременог органа Липљан
22	Липљан	Инвестициони план за изградњу товилишта за свиње и кланицу за прераду свињског меса на територији привременог органа Липљан
23	Липљан	Инвестициони план за изградњу фарме за тов пилића и прераду меса
24	Исток	Санација локалних путева
25	Вучитрн	Изградња мини хладњаче у Прилужјиу
26	Вучитрн	Изградња пута до православног гробља
27	Косовска Каменица	Погон за израду мешаоне - хране за стоку
28	Косовска Каменица	Погон за израду еко кеса
29	Косовска Каменица	Хладњача са сушаром за прераду воћа, поврћа и лековитог биља

30	Косовска Каменица	Изградња погона за прераду меса
31	Зубин Поток	Изградња постројења за прераду воћа и поврћа
32	Зубин Поток	Изградња, опремање и пуштање у погон рибњака - набавка млађи
33	Пећ	Изградња дечјег обданишта у Гораждевцу
34	Гњилане	Изградња вртића у селу Горње Кусце
35	Зубин Поток	Ревитализација пута Дрен Кујавча Суво Грло- Општине Зубин Поток-Исток-Србица
36	Гњилане	Обезбеђивање производне линије и паковање лешника коштуњавог воћа Трајковић Снежане
37	Лепосавић	Покретање производње у Польопривредној школи у Лешку
38	Зубин Поток	Студентски центар Приштина са привременим седиштем у Косовској Митровици – објекат у Зубином Потоку
39	Лепосавић	Изградња вишенаменске универзитетске зграде за потребе факултета
40	Приштина	Инвестициони план за организацију градског саобраћаја на територији града Приштина

**УКУПНА СРЕДСТВА НЕОПХОДНА ЗА ИЗРАДУ
ПРОЈЕКТНО-ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ У 2018.
ГОДИНИ**

94,877,440.00 дин

Табела 3.
Пројекти који се предлажу за финансирање од стране Канцеларије за управљање јавним улагањима

рб.	Општина	Назив	Укупна вредност пројектата изказана у динарима	Вредност пројектата изказана у динарима - реализација у 2019. години
1	Косовска Митровица	КБЦ Косовска Митровица – реновирање, изградња и опремање	1,185,968,000.00	1,185,968,000.00
2	Приштина	КБЦ Приштина са седиштем у Грачаници – изградња болнице	237,193,600.00	237,193,600.00
3	Косовска Митровица	Институт за судску медицину – изградња објекта	24,007,530.00	24,007,530.00
4	Косовска Митровица	Реконструкција Факултета техничких наука у Косовској Митровици	27,273,197.00	27,273,197.00
5	Србица	Реконструкција ОШ Милун Јакшић у селу Бање	10,000,000.00	10,000,000.00
6	Косовска Митровица	Изградња зграде Универзитета у Косовској Митровици	482,664,476.00	482,664,476.00
УКУПНА ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА У ПРОЈЕКТЕ			1,967,106,803.00	1,967,106,803.00

Табела 4.
Пројекат који се предлаже за финансирање од стране Министарства привреде

рб.	Општина	Назив	Вредност пројектата изказана у динарима (A+B)	A) Вредност пројектата изказана у динарима - реализација у 2019. години	B) Вредност пројектата изказана у динарима - реализација у 2020. години
1	Звечан	Фабрика оловних стартерских акумулатора - PMXK "Трепча"			
УКУПНО ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА			1,650,363,419.60 дин.	1,067,371, 200.00 дин.	582,992,219.6 0 дин.

У циљу комплекснијег и дугорочног приступа инвестиционим улагањима у развој општина АП Ким са већинским српским становништвом у 2018. години финансирана је израда пројектно техничке документације за 39 идејних пројекта развоја и подржана реализација 28 развојних пројекта, укупним средствима у износу од 253.120.602,00. За део пројекта у току је поступак јавне набавке.